

Årsmelding

BERGEN BRANNVESEN

2020

Innhold

Foto: Siv Kristin Hovland

Delte ut røykvarslerbatterier på teststasjonene

På Røykvarslerdagen 1. desember stilte Bergen brannvesen opp på koronateststasjonene på Spelhaugen, Festplassen og Bergen legevakt, for å dele ut store mengder røykvarslerbatterier og informasjonsmateriell om brannsikkerhet hjemme. Teststasjonene sørget for nødvendig verneutstyr, slik at gjennomføringen av aksjonen ble så trygg som mulig.

Brannsjefens kommentar	4
Bergen brannvesen	6
Oppdrags- og hendelsesstatistikk.....	8
Utvalgte hendelser fra 2020	14
Verste enkeltbrannen på over 20 år	20
Nok en gressbrann på Løvestakken.....	22
Dødsbrann på Laksevåg	23
Brannforebyggende aktiviteter	24
Beredskapstenester i Vaksdal, Samnanger og Osterøy ..	36
Kjempet en usynlig kamp mot silobrann	38
Interkommunalt utvalg mot akutt forurensning.....	42
Ny nasjonal brannvesen-logo	43
Vest brann- og redningsregion	44
110-sentralen i endring	48
Ekstern kursvirksomhet	49
Kompetanse og øvelser	50
Vil ha flere kvinnelige brannkonstabler.....	53
Branner i litiumionbatterier.....	54
Søkte etter overlevende i Gjerdrum	56
Korona-året 2020	58
HR, HMS, kvalitet og miljø	63
Ressurser	68
Årsregnskap 2020	70

Brannsjefens kommentar

Foto: Siv Kristin Hovland

Året begynte med den verste enkeltbrannen på over 20 år. I januar mistet en mor og hennes tre døtre livet etter en tragisk brann i Ytrebygda bydel. I oktober fikk vi nok en dødsbrann i Bergen, denne gang i en kommunal bolig på Laksevåg. Her omkom en 26 år gammel mann.

I begge brannene var risikogrupper involvert, og dette viser hvor viktig det er å jobbe godt med det brannforebyggende arbeidet fremover. Enhver dødsbrann er en for mye, og vi vil gjøre alt vi kan for å bidra til å unngå slike tragedier.

I Samnanger, Osterøy og Vaksdal, gikk ikke liv tapt i brann i 2020, mens antall branndøde i Norge økte fra 41 i 2019 til 44 i 2020. Over 80 prosent omkom i boligbrann, og tall fra DSB viser at cirka 75 prosent av disse tilhører en av risikogruppene.

KORONAPANDEMIEN PÅVIRKET

Allerede 27. februar, dagen etter det første koronatilfellet i Norge, satte Bergen brannvesen krisestab. Denne bredt sammensatte staben har hatt i oppgave å overvåke utviklingen, planlegge og fortløpende iverksette tiltak. Det ble et krevende år på mange måter, med en helt annen type «krise» enn hva vi i brannvesenet er vant til. Like fullt har vi klart å komme oss gjennom året på en god måte, med kun to tilfeller av påvist koronasmitte hos våre ansatte. Pandemien har likevel påvirket hver-

dagen og driften i brannvesenet i stor grad.

For beredskapspersonell har året brakt tidvis endring i turnus, gjennomgående strenge smittevernrutiner og svært begrenset kontakt med andre kolleger. For brannforebyggende personell og dagansatte har hjemmekontor etter hvert blitt den nye hverdagen, og i likhet med alle andre har vi måttet finne nye, digitale måter å jobbe og møtes på.

I det spesielle året, som vi har lagt bak oss, har vi hatt langt færre nødrop, oppdrag og unødige automatalarmer. En særlig nedgang ser vi i antall trafikkulykker og branntilløp på komfyr. Det er ikke unaturlig å sette dette i sammenheng med redusert mobilitet i samfunnet, og at befolkningen har tilbrakt mer tid hjemme under koronapandemien.

YTTERLIGERE VEKST I VEST BRANN- OG REDNINGSREGION

Fra starten av året økte antall medlemskommuner i Vest brann og redning fra 16 til 18, da Stord kommune og Voss Herad kom til. Samarbeidet favner nå om 92 prosent av befolkningen i regionen.

2020 var preget av digital kompetanseheving og samarbeid om håndtering av koronasituasjonen. Siden fysisk kursaktivitet etter hvert ble avlyst, utviklet vi til sammen fire ulike e-læringskurs. Temaene for kursene var dyreredning, syvtrinnsmodellen, skogbrann og rapporteringssystemet BRIS.

Gjennom året hadde brannsjefene i Vest brann- og redningsregion jevnlig digitale statusmøter om koronasituasjonen. Det ble påvist svært lite smitte hos ansatte i

de ulike brannvesenene i regionen. 2020 gav en moderat reduksjon i antall oppdrag totalt sett.

GRATIS BRANNSIKRINGSUTSTYR TIL HUSEIERE I TETT TREHUSBEBYGGELSE

Midt oppe i en ellers krevende pandemi, var vi svært glade for å kunne gi positive nyheter til huseierne i den tette trehusbebyggelsen i Bergen. Mot slutten av året kunne vi gi ut hele 648 komfyrvakter og 633 branndeteksjonsanlegg med direkte tilknytning 110-sentralen - gratis. Tildelingen var et delprosjekt av Brannsikringsplanen for tett trehusbebyggelse i Bergen, og målsettingen er å avverge komfyrbranner og sørge for tidlig varsling til brannvesenet ved branner og branntilløp. Riksantikvaren bidro med midlene til prosjektet.

SATSING PÅ FORSKNING OG UTVIKLING

For å bli bedre rustet mot fremtidens branner, er det viktig satse på økt kunnskap gjennom forskning og utvikling. Bergen brannvesen har gjennom 2020 blant annet deltatt som hovedbruker i det internasjonale, femårige forskningsprosjektet Reducing fire disaster risk through dynamic risk assessment and management (DYNAMIC). Prosjektet skal utvikle modellering for å forstå hvorfor branner blir store, og hvordan brannrisikoen påvirkes av endrede klimaforhold og nye former for landskapsforvaltning. Det blir spennende å følge dette prosjektet i tiden som kommer.

LEIRESKREDET I GJERDRUM

Gjennom 2020 opplevde vi færre naturhendelser og gressbranner enn årene før. Årets aller siste dager ble derfor en kraf-

tig påminnelse om hvor plutselig og voldsomt slike hendelser kan slå til. Natt til 30. desember gikk nemlig et av de største kvikkleireskredene i Norge på Ask i Gjerdrum. USAR-mannskaper fra Bergen brannvesen deltok i den krevende redningsaksjonen, der 10 mennesker dessverre mistet livet. Det var et godt samarbeid mellom de ulike USAR-gruppene på stedet. Vi skulle likevel gjerne ha hatt en nasjonal samordning av de regionale USAR-gruppene, noe som hadde profesjonalisert tjenesten ytterligere.

REKRUTTERING

I 2020 ansatte Bergen brannvesen to brannkonstabler, to feiersvenner to informasjonsrådgivere og fire spesialarbeidere. På slutten av året ble det gjort forberedelser til nytt aspirantopptak. Selve opptaket startet i januar 2021. Vi ønsker flere kvinnelige brannkonstabler og er opptatt av å gjøre yrket godt kjent blant kvinner. Vi har et mål om økt mangfold generelt og vil jobbe med dette i tiden som kommer.

Bergen, 19. mars 2021

Leif Linde
brannsjef

Bergen brannvesen

Foto: Siv Kristin Hovland

Bergen brannvesen ledes av brannsjef Leif Linde og er Bergen kommunes brann- og redningstjeneste. Oppgavene er å beskytte og redde liv, miljø og eiendom.

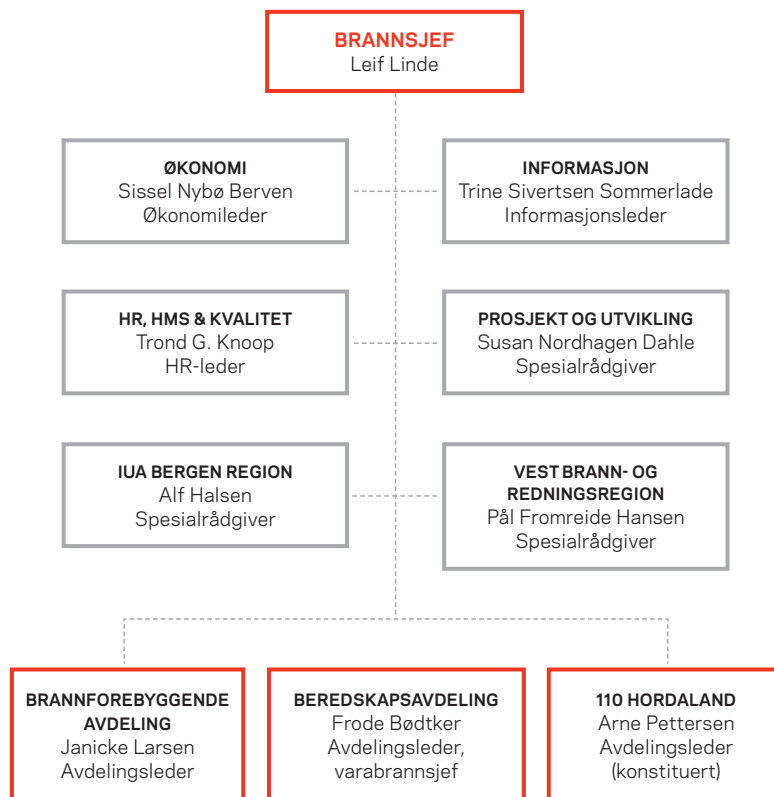
Bergen brannvesen er organisert under byrådsleders avdeling. I politiske spørsmål rapporterer brannsjefen til utvalg for miljø og byutvikling (UMBY) via byrådsavdelingen. Bergen kommune har 285 601 innbyggere pr. 31.12.2020. Ved utgangen av 2020 hadde Bergen brannvesen 289 ansatte. Disse utgjorde ved årsskiftet 288,8 årsverk.

Bergen brannvesen er vertsbrennvesen for 110 Hordaland, som pr. 31.12.2020 driver 110-sentralen for 20 kommuner i Vestland fylke. Fra 01.02.2021 slås 110-sentralene i Florø og Bergen sammen til nye 110 Vest.

Bergen kommune har samarbeidsavtaler med Samnanger, Osterøy og Vaksdal kommuner. Avtalene omfatter ansvar for både forebyggen- de oppgaver, feiing og ledelse av brann- og redningsberedskap i samarbeidskommunene.

Bergen kommune er vertskommune for IUA Bergen region (interkommunalt utvalg mot akutt forurensning), som består av 20 kommuner i Vestland fylke.

Bergen brannvesen er administrasjonsbrannvesen for Vest brann- og redningsregion, et regionalt brannsamarbeid mellom selvstendige brannvesen i 18 kommuner i bergensregionen.

BRANNFØREBYGGENDE AVDELING

Brannforebyggende avdeling har 59 ansatte og består av to seksjoner, seksjon særskilt brannrisiko og seksjon boligbrannsikkerhet. I tillegg har avdelingen rådgiver, jurist og analytikere. Avdelingens målsetting er å forebygge branner og andre ulykker, og bidra til at alle som oppholder seg i Bergen kommune er trygge for brann. Spennvidden i det brannforebyggende arbeidet er stor. En av avdelingens sentrale oppgaver er å planlegge og utføre brannforebyggende aktiviteter overfor risikogrupper og risiko-områder. Avdelingens ansatte gjennomfører tilsyn i særskilte brannobjekter, jobber med brannteknisk saksbehandling, statistikkarbeid og analyse, formidler brannforebyggende og holdningsskapende informasjon, og utfører feiing og tilsyn med fyringsanlegg og personsikkerhet i private boliger.

BEREDSKAPSAVDELINGEN

Beredskapsavdelingen består av 196 ansatte, hvorav 185 utrykningsmannskaper, samt personell i seksjon beredskap, seksjon fag og kompetanse, seksjon drift og seksjon deltidsstyrker. Den operative tjenesten har i Bergen kommune en minimumsbemanning på 37 heltidsmannskaper fordelt på seks brannstasjoner og på fire brigader i døgnvakt. Brannstasjonene er Bergen hovedbrannstasjon, og stasjonene i Arna, Åsane, Sandviken, Fana og Laksevåg. Beredskapsavdelingen bemanner i tillegg legevaktbilen med sjåfør/akutthjelper, sammen med lege fra Bergen legevakt.

FAGOMRÅDER

- Redningsinnsats til sjøs (RITS)/RITS kjemikalie
- USAR (Urban search and rescue)
- Oljevern
- Redningsdykking
- Tungberging
- CBRNE (kjemikalievern)
- Drone
- Røykdykking
- Høydemateriell

DRIFTSOMRÅDER

- First responder
- Restverdiredning
- Sjøsprøyte (brann- og redningsbåt)
- Bybane

110 HORDALAND

110 Hordaland tar imot nødtelefoner og utalmerer mannskaper, brannbiler og andre ressurser i 20 kommuner i Vestland fylke. 110-sentralen gir også faglig bistand og lederstøtte til innsatsledere i regionen ved behov. Bemanningen i 110-sentralen er fem vaktkommandører og tolv alarmsentraloperatører fordelt på fem vaktlag, som går i tolv timers turnusordning. Driften av avdelingen er støttet av en helkontinuerlig teknisk bakvakt. Fra 1. februar 2021 har nye 110 Vest ytterligere fem ansatte og utøver tjenester for 38 deltakerkommuner.

IUA BERGEN REGION

IUA Bergen region er et samarbeidsorgan, som ivaretar deltakerkommunenes plikt til å ha en interkommunal beredskap mot akutt forurensning. Bergen kommune er vertskommune for IUA Bergen region. Vertskommuneansvaret utøves av Bergen brannvesen, som blant annet står for den daglige driften av samarbeidsorganet. 20 kommuner i Vestland deltok i IUA Bergen region i 2020.

Bergen brannvesen skal i henhold til IUA Bergen regions vedtekter være et kompetansesenter for regionen, og skal blant annet kunne gi faglige råd om beredskap til deltakerkommunene, samt kunne yte bistand også ved kommunale aksjoner ved akutt forurensning. IUA Bergen regions sekretariat er lokalisert ved Bergen hovedbrannstasjon.

Oppdrags- og hendelsesstatistikk

Til sammen fem personer omkom i brann i Bergen kommune i 2020. En mor og hennes tre døtre mistet livet etter en boligbrann 5. januar i Ytrebygda. På Laksevåg omkom én person i brann 12. oktober. I de tre andre kommunene, som Bergen brannvesen har ansvar for, Samnanger, Osterøy og Vaksdal, gikk ikke liv tapt i brann i 2020.

OMKOMNE	2016	2017	2018	2019	2020
Bergen	1	2	0	0	5
Norge	40	25	39	41	44

110-AKTIVITET	2018	2019	2020
110-anrop	11 299	11 426	9 932
Totalt antall oppdrag	5 956	6 172	5 469
Oppdrag Bergen kommune	3 319	3 304	2 973
Oppdrag Hordaland	2 637	2 868	2 496
Unødige automatalarmer Bergen kommune	2 001	2 076	1 823
Unødige automatalarmer Hordaland for øvrig	1 377	1 391	1 189
Unødige automatalarmer totalt	624	685	634

På landsbasis økte antall branndøde fra 39 i 2018 til 41 i 2019 og 44 i 2020, hvorav 27 menn og 17 kvinner. Over 80 prosent av disse har omkommet i boligbrann. Det er i stor grad personer som bor alene og tilhører risikoutsatte grupper som omkommer i brann. Særlig gjelder dette eldre mennesker, men også mennesker med rusproblemer og utfordringer knyttet til psykisk helse. Tall fra DSB viser at cirka 75 prosent av dem som omkommer i brann i Norge er i disse gruppene. Personer over 70 år har fire til fem ganger høyere risiko for å omkomme i brann sammenlignet med resten av befolkningen. Røyking er den største årsaken til at personer dør i brann og menn er generelt overrepresentert.

Det var ingen tap av uerstattelige nasjonale kulturverdier i brann i Bergen i 2020.

LANGT FÆRRE NØDRØP, OPPDRAG OG UNØDIGE AUTOMATALARMER

Det har vært 13, 8% nedgang i antall nødansrop til 110-sentralen, fra 11 426 i 2019 til 9 932 i 2020.

Det har også vært en 11,4 % nedgang i totalt antall oppdrag, fra 6 172 i 2019 til 5 469 i 2020. I Bergen kommune har antall oppdrag gått ned med 10,2 %, fra 3 304 til 2 973. Nedgangen gjelder også for øvrige deler av tidligere Hordaland, med 13 %.

Antall unødige automatalarmer i gamle Hordaland gikk ned med 12,2 %, fra 2 076 i 2019 til 1 823 i 2020. Det har også vært hele 14,5 % nedgang i antall unødige automatalarmer i Bergen fra 1 391 i 2019 til 1 189 i 2020.

Nedgangen i aktiviteten kan med all sannsynlighet spores til koronasituasjonen, hvor innbyggerne har vært mer hjemme, og det har vært mindre aktivitet i trafikk, arbeidsliv, reiseliv og uteliv.

20 % NEDGANG FOR BRANN- TILLØP PÅ KOMFYR

Antall bygningsbranner hadde en nedgang fra 136 i 2018 til 123 i 2019 og opp igjen til 136 i 2020. Antall boligbranner i Bergen kommune har også gått litt ned fra 93 i 2018 til 81 i 2019, og deretter opp igjen til 90 i 2020. Av de 136 bygningsbrannene startet ni på komfyren, mot åtte året før.

I tillegg har det vært 115 branntilløp på komfyr i bygninger, 107 av dem i bolig. Dette er en nedgang fra året før, da det henholdsvis var registrert 144 branntilløp på komfyr i bygning, hvorav 130 i bolig. Det tilsvarer en nedgang på cirka 20 %.

Komfyrbruk er fortsatt den vanligste enkeltårsaken til brannvesenets utrykninger til bergenske hjem. Komfyrhendelser kan forekomme i alle aldersgrupper, og brannvesenet anbefaler alle å skaffe seg komfyrvakt.

Oppdrags- og
hendelsesstatistikk

OVERSIKT OVER HENDELSER	2018	2019	2020
Bygningsbranner totalt	136	124	136
- Herav boligbranner	93	81	90
Bygningsbranner som startet på komfyr	13	8	9
Branntilløp komfyr i bygning/herav bolig	110/99	144/130	115/107
Andre branntilløp i bygning/herav bolig	118/-	66/45	72/42
Skorsteinsbranner	22	17	18
Bygningsbranner i tett trehusbebyggelse	7	9	12
Bygningsbranner i særskilte brannobjekter (inkl. skorstein, bosspann mm)	32	29	26
Branner i bosscontainer/bosspann	58	55	71
Branner i kjøretøy	38	43	46
Branner i båt/fritidsbåt/skip	5	4	4
Gress- og skogbranner	28	10	7
Naturhendelse vind	27	20	14
Naturhendelse flom	1	6	9
Naturhendelse skred	3	0	1
Naturhendelse annen*	27	18	14
Trafikkulykker	170	180	144
Akutt forurensning	30	18	20
Ubetydelig forurensning	53	85	73
Oppdrag redningsdykkertjeneste	119	75	128
Restverdiredning (RVR)	158	169	140
Dyreoppdrag	54	46	45
Helseoppdrag (alle typer)	107	109	106

*) Naturhendelse annen inkluderer vanninntrengning i kjellere etter ekstrem nedbør, jordskjelv mm.

ANTALL SKORSTEINSBRANNER PÅ STABILT NIVÅ

Det var 18 skorsteinsbranner i 2020, som er samme nivå som i 2019 (17). Vanligvis skjer de fleste skorsteinsbranner i løpet av de kalde vintermånedene. De fleste av skorsteinsbrannene i 2020 skjedde imidlertid i mars og april, og de resterende fordelte seg noenlunde likt på de øvrige månedene i året.

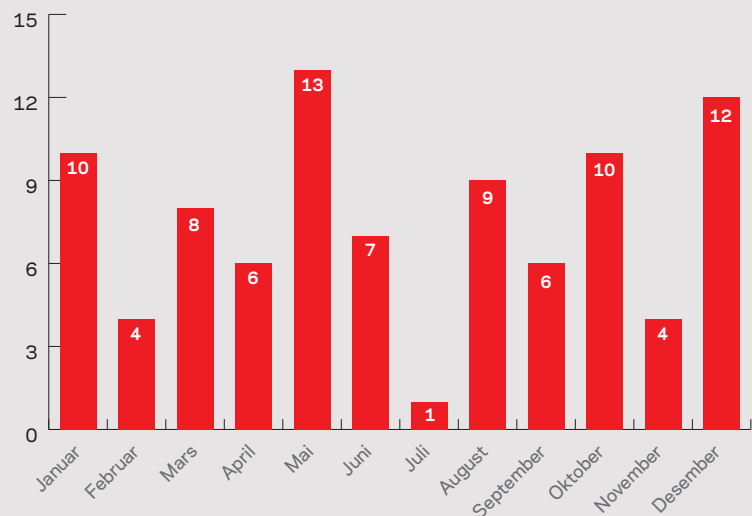
FÆRRE NATURHENDELSER OG GRESSBRANNER I 2020

Vi ser store, naturlige variasjoner i oppdragene knyttet til både skog- og gressbranner og naturhendelser fra år til år. Fjoråret gav kun 7 skog- og gressbranner i Bergen, mot 10 i 2019 og 28 i 2018. I juni oppsto imidlertid en større, krevende skogbrann på fjellet Løvestakken, som det var i påsken året før.

I januar, februar, september og november var det betydelig mer nedbør enn normalt. I disse periodene hadde Bergen brannvesen en rekke pumpe- og lenseoppdrag ved vanninntrengninger i bolighus, parkeringsanlegg og andre bygninger. Kategorien «Naturhendelser annen» innbefatter disse hendelsene, og der ser vi likevel en nedgang fra 27 i 2018 til 18 i 2019 og ned til 14 i 2020. Året hadde også færre vindrelaterte hendelser enn årene før, mens det var en liten økning i flomrelaterte hendelser.

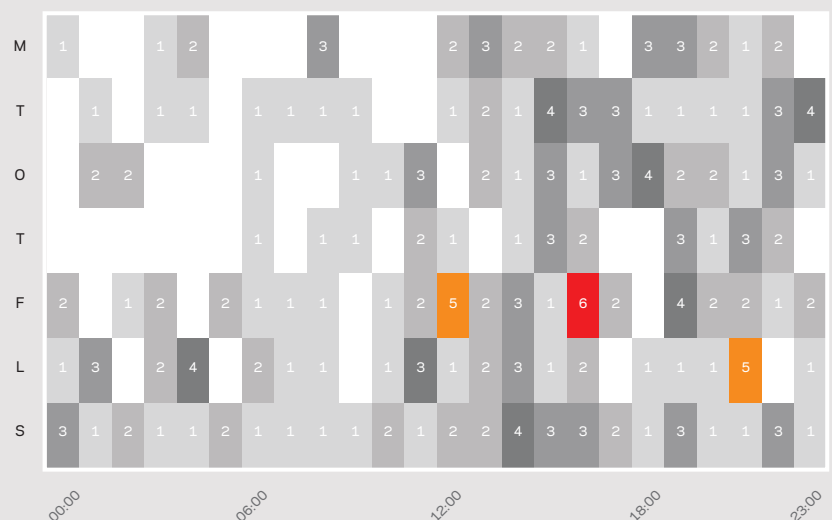
BOLIGBRANNER PR. MÅNED

Vanligvis ser vi flest boligbranner i desember og januar, men i 2020 var det flest boligbranner i mai (13), og dernest desember (12).

BOLIGBRANNER FORDELT PÅ TID PÅ DØGNET PR. UKEDAG

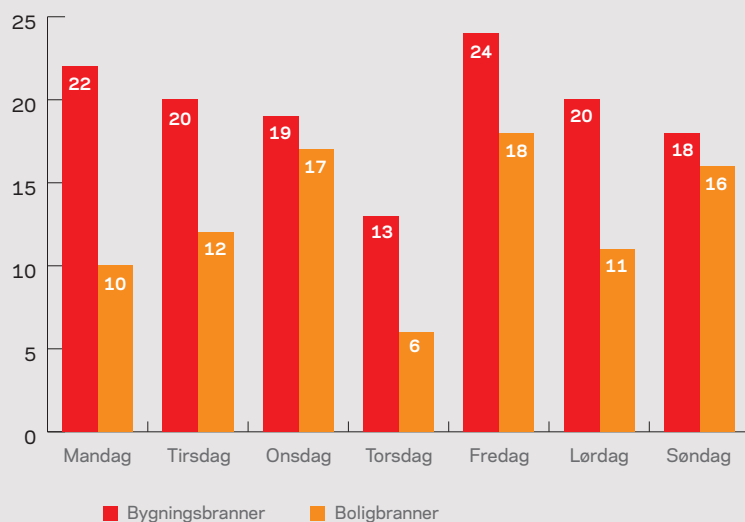
I diagrammet ser vi at fredager fra 12.00 til 13.00 og 16.00 til 17.00 er fremhevet. Det samme er lørdag fra 21.00 til 22.00. Tidsrom med flest boligbranner er markert med rødt og dernest oransje.

Oppdrags- og hendelsesstatistikk

BYGNINGSBRANNER OG BOLIGBRANNER PR. UKEDAG 2020

Mandager og onsdager utmerker seg i 2020 med henholdsvis 22 og 24 bygningsbranner. Når det gjelder boligbranner er onsdager (17), fredager (18) og søndager (16) de ukedagene med tydelig flest antall branner.

BRANNER I SÆRSKILTE BRANNOBJEKTER

Branner knyttet til i særskilte brannobjekter må registreres manuelt. Det er dermed noe usikkerhet knyttet til tallene fra rapporterings- og statistikk-systemet BRIS. Vi har foretatt en manuell gjennomgang av bygningsbranner i særskilte brannobjekter. For perioden 2018-2020 ligger antall branner i slike bygg på et stabilt nivå.

BYGNINGSBRANNER I TETT TREHUSBEBYGGELSE

Antall bygningsbranner i tett trehusbebyggelse har økt noe fra 7 i 2018, 9 i 2019 og 12 i 2020. Bergen brannvesen er svært opptatt av å unngå branner i den tette trehusbebyggelsen, og aktivt redusere eventuelle skader dersom det likevel skulle oppstå branner i disse områdene.

LANGT FLERE DYKKEROPPDRAG OG UTRYKNINGER TIL BOSSBRANNER

Det var 119 redningsdykkeroppdrag i 2018 og 75 i 2019. I 2020 registrerer vi en økning igjen til 128 oppdrag. De fleste av disse kan knyttes til selvmordsforsøk.

Antall branner i bosscontainere og bosspann varierer fra 58 i 2018 til 51 i 2019 og øker deretter til hele 71 i 2020.

FÆRRE TRAFIKKULYKKER

Færre biler på veiene ser ut til å gi en markant reduksjon i antall trafikkulykker. Vi registrerer en nedgang i antall trafikkulykker fra 180 til 144 i 2020, noe som tilsvarer 20 % færre slike ulykker.

BRANNER FORDELT PÅ BOLIGTYPE

	2018	2019	2020
Boligblokk	38	29	49
Enebolig	32	22	21
Småhus unntatt enebolig	15	20	15
Bygning for bofellesskap	4	2	4
Fritidsbolig	0	3	1
Totalt	89	76	90

I 2020 var det betydelig flere boligbranner i boligblokk enn i andre boligtyper. Tallet har også steget kraftig fra 29 i 2019 til 49 i 2020.

Foto: Hugo Hansen

Utvalgte hendelser fra 2020

16.01.2020

BRANN I NYGATEN

På grunn av mye røyk i trappeoppgangen, måtte flere personer hjelpes ut, da det oppstod brann i Nygaten i Bergen sentrum. Brannen hadde startet på en hybelkomfyr i tredje etasje. I etterkant av brannen ble det nedlagt forbud mot bruk av tredje etasje og videre opp til loftet, fordi det var store mangler knyttet til brannsikkerheten. Beboerne fikk derfor ikke flytte tilbake.

24.01.2020

RYKKET UT TIL BRANNSMITTEOMRÅDE

Store mannskapsstyrker fra fire stasjoner rykket ut da det ble meldt om brann i et trehus i Halvkannesmauet, i et av brannsmitteområdene i Bergen sentrum. Da brannvesenet kom til stedet, var det

voldsomt mye røyk og flammene stod ut av vinduet. Røyken var synlig over store deler av sentrum. Brannen startet i en leilighet i første etasje og røyken spredte seg videre til resten av huset. En person tok seg ut fra første etasje, og ytterligere to personer ble sjekket av ambulansepersonell på stedet.

09.02.2020

EL-LØPERHJUL TOK FYR I KJELLER

En søndag formiddag fikk brannvesenet melding om røykutvikling og brann i en kjeller i Løbergsveien på Årstad. Da brannmannskapene fra hovedbrannstasjonen og Sandviken ankom, var kjelleren full av røyk. Et el-løperhjul som stod på lading i kjelleren hadde tatt fyr. Løperhjulet ble fjernet, men brannen hadde spredt seg til annet inventar i boden. Dagen før måtte også brannvesenet

rykke ut til brann i el-løperhjul. Da skjedde det i et bygg på Sydneplassen. En vektor som var raskt på stedet fikk slokket brannen og varslet 110-sentralen.

10.02.2020

STORMFLO PÅ BRYGGEN

Ekstremværet «Elsa» tok turen til Vestlandet i februar. Bergen brannvesen var i full beredskap i forkant av uværet, som ble registrert som en såkalt 1000-årsflo. Brannvesenet la ut sandsekker og lenser på Bryggen for å hindre at vannet skulle flomme over. På grunn av flomsikringsarbeidet ble Bryggen stengt av for trafikk to ganger på et døgn. Vannet flommet over kaikanten ved Skur 8, og mange bergensere fant veien til Bryggens laveste punkt for å observere fenomenet. Vannstanden stoppet til slutt på 239 centimeter; én centimeter fra rekorden i 1990.

24.03.2020

KJELLERBRANN I DALSEIDVEGEN

Tirsdag 24. mars ble det meldt om brann i en enebolig i Dalseidvegen på Dale i Vaksdal kommune. To personer reddet seg ut fra den brennende boligen, og fikk tilsyn av helsepersonell. En halv time etter at brannen ble meldt, ble den bekreftet slokket.

22.04.2020

DØDSULYKKE I SAMNANGER

Nødetatene rykket i 18.30-tiden ut til en bilulykke i Solbjørgveien i Samnanger. Ulykken skjedde på fylkesvei 579 ved Trengereidfjorden. Personen i bilen var bevisstløs da first responder kom til ulykkesstedet. Livet til bilføreren stod dessverre ikke til å redde.

24.02.2020

BRANN I KLESBUTIKK

Klokken 06.00 ble det meldt om kraftig røykutvikling fra et butikklokale i Strandgaten i Bergen sentrum. 23 beboere i leilighetene fra andre til syvende etasje måtte evakueres. På grunn av mye røyk i trappeoppgangen, ble de bedt om å holde seg i leilighetene til brannvesenet hadde fått ventilert ut røyken. Beboerne kunne deretter evakuere selv. Lokalet hvor brannen oppstod var en klesbutikk, som hadde åpnet for bare litt over et år siden. I kjelleren lå hele vår- og sommerkolleksjonen klar.

28.02.2020

HJALP EN FJÆRKLEDD VENN

Fredag 28. februar fikk Bergen brannvesen melding om en ærfugl, som hadde surret seg fast og blitt fanget i et fiskenett. Etter redningsaksjonen, som verken inneholdt flammer, røyk eller mennesker, kunne ærfuglen slippes fri og svømme videre inn i helgen.

20.03.2020

UGLEN ØYSTEIN

I mars ble en søt liten kar reddet ut fra en pipe i Nipedalen, av mannskapene på Laksevåg brannstasjon. Underbrannmester Kristian Henriksen hentet uglen og tok den med til Åsane brannstasjon. Der ble den vasket, fønet, matet og stelt. Den fikk navnet Øystein. Kristian tok med seg Øystein hjem i en uke, slik at den skulle komme til hektene igjen. Etter oppholdet ble Øystein satt fri og kunne endelig fly av gårde.

27.03.2020

SYRELEKKASJE PÅ KAVLI-FABRIKKEN

Brannvesenet rykket ut til Kavli-fabrikken på Nesttun etter melding om syrelekkasje. Mannskapene gikk inn med kjemikalievandrakter for å undersøke hva som hadde skjedd. Lekkasjen viste seg å være etsende peredikksyre, som lekket ut i kjelleren i produksjonslokalet. Syren brukes som vaskemiddel under produk-

sjonen av kaviar. Det ble satt en sikkerhetssone på 100 meter rundt fabrikk, men den ble senere snevret inn til å kun gjelde bygget. Ingen personer ble skadet.

05.04.2020

RØYKUTVIKLING I STRANDGATEN

Brannvesenet rykket ut til Strandgaten etter melding om røykutvikling i et bygg. Det var synlig røyk i ventilasjonsanlegget og sterk røyklukt. Det viste seg imidlertid

at det ikke var noen brann, kun en svidd spotlampe.

05.05.2020

GRAVEMASKIN I SJØEN PÅ OSTERØY

Tirsdag 5. mai tippet en gravemaskin over og landet i sjøen ved Valestrandsfossen i Osterøy. Føreren kom seg ut og ble ikke skadet. Uhellet skjedde under graving langs en mur, som ga etter og falt ut.

Osterøy brann og redning rykket ut til stedet for å sikre gravemaskinen og forhindre forurensning.

21.05.2020 REDDET ANDEFAMILIE FRA KUM

11 andunger fikk en dramatisk start på Kristi himmelfartsdag, da de forvillet seg ned i en kum i Bergen. Forbipasserende meldte ifra til brannvesenet, da de så moren stå ved lokket til kummen. To brannkonstabler reagerte raskt og andungene ble forsiktig og helskinnet berget. Historien fikk en lykkelig slutt og andemor og de 11 ungene kunne trygt spasere videre.

22.05.2020 BRANN I DRAGEFJELLSBAKKEN

Røykutvikling fra et hus i Dragefjellsbakken førte til stortrykning til Bergen sentrum. Årvåkne naboer gjorde at mannskapene raskt fikk kontroll på brannen. Ingen personer kom til skade. Tre katter ble reddet ut av huset, men mistet dessverre livet. Området rundt Dragefjellet er definert som et av brannsmitteområdene i Bergen på grunn av den tette trehusbebyggelsen.

16.06.2020 TO OMKOM I FRONTKOLLISJON

Like før klokken 07.00 rykket nødetatene ut, etter at en buss og en personbil kolliderte i Steinsvikvegen på Sørås i Bergen. Front mot front-ulykken var svært kraftig og begge kjøretøyene fikk store skader. Da brannmannskapene kom til stedet, ble bussjåføren frigjort, og alle involverte ble kjørt til Haukeland Universitetssjukehus. Føreren av personbilen, en 19 år gammel gutt, og den 57 år gamle bussjåføren mistet begge livet i den forferdelige ulykken. Den andre 19-åringen som satt i bilen overlevde, men ble alvorlig skadet. I bussen var det ingen passasjerer.

28.06.2020 VANNLEKKASJE PÅ DNS

Klokken 13.13 fikk 110-sentralen melding om automatisk brannalarm fra Den Nationale Scene. Det viste seg at det rant vann inn gjennom takkonstruksjonen, men det var i starten uvisst fra hvor. Brannvesenet sendte flere ressurser til stedet, blant annet fra hovedbrannstasjonen og restverdiredningsbil fra Arna brannstasjon. Etter hvert ble det funnet en del vann på loftet i bygget. Vannet hadde gått gjennom tak og gulv, men det var ikke fare for verdier.

06.07.2020 RØYKUTVIKLING PÅ HOTEL NORGE

Brannvesenet rykket ut med store mannskaper da brannalarmen gikk på Hotel Norge en mandag kveld. Både ansatte og gjester ble evakuert og 42 rom ble undersøkt og tømt. Røykdykkere ble sendt ned i kjelleren, hvor det ble registrert en del røyk. Årsaken til røykutviklingen var etter all sannsynlighet stekeos fra hotellets kjøkken, som hadde gått gjennom ventilasjonssystemet.

14.07.2020 REDDET MÅKEUNGE FRA SJAKT

Mannskaper fra hovedbrannstasjonen rykket ut til Sydnesgaten for å frigjøre en måkeunge som hadde satt seg fast i en sjakt. Det var en beboer i nærheten, som hadde ringt inn til 110-sentralen for å melde fra. Måkeungen ble reddet opp og alt stod bra til med den lille.

23.07.2020 LYSLENKE TOK FYR PÅ CLAS OHLSON

To personer ble tatt hånd om av helsevesenet etter et branntilløp på Clas Ohlson på Bergen storsenter. En lyslenke som lå i en kasse for el-avfall begynte å brenne. En snarrådig ansatt reagerte

de vold). Det ble søkt etter skadde i område hvor gjerningspersonen hadde beveget seg, men det viste seg etter hvert at ingen hadde blitt knivstukket. Kvinnen hadde imidlertid truet flere personer med kniv mens hun bevegte seg mot legevakten. Der skal hun ha skadet seg selv og truet en ansatt. Kvinnen ble pågrepet.

11.08.2020
91-ÅRING SKÅRFEST I SKOMAKERDIKET

I august ble en tøff og veldig sprek 91-åring reddet ned fra en fjellside over Skomakerdiket, etter at han hadde vært uheldig og gått seg fast. USAR-mannskapene fra Fana brannstasjon fikk ham trygt ned, og bortsett fra litt skader på beina, stod alt bra til.

27.09.2020
ELDRE TREBÅT SANK I SAMNANGER

Søndag 27. september sanke en båt til bunns i en liten vik i Samnanger. Kystvakt og redningsskøyte var først på stedet. Brannvesenet ble tilkalt og bestemte seg

kjapt, sprang ut av senteret med kassen, og fikk ut den brennende lyslenken. Brannen ble ettermeldt til nødetatene.

12.08.2020
EKSPLOSIJON I TRAFØ PÅ OSTERØY

Onsdag 12. august fikk 110 Hordaland melding om en eksplosjon i en trafostasjon på Gjerstad på Osterøy tidlig om morgenen. Eksplosjonen skjedde i en trafostasjon av betong, i byggets tredje etasje. Osterøy brann og redning rykket ut til hendelsen og kunne melde om at hele området var røyklagt, men at det ikke var noen brann der. Eksplosjonen forårsaket et strøbrudd, som rammet minst 1 000 abonnenter hos BKK i Gjerstad-området.

13.08.2020
KNIVDRAMA PÅ DANMARKSPASS

Torsdag 13. august kom det inn en dramatisk melding om at flere personer var knivstukket ved Danmarks plass. Samtlige tilgjengelige ressurser fra helse, politi og brann rykket ut til hendelsen, som ble definert som PLIVO (pågående livstruen-

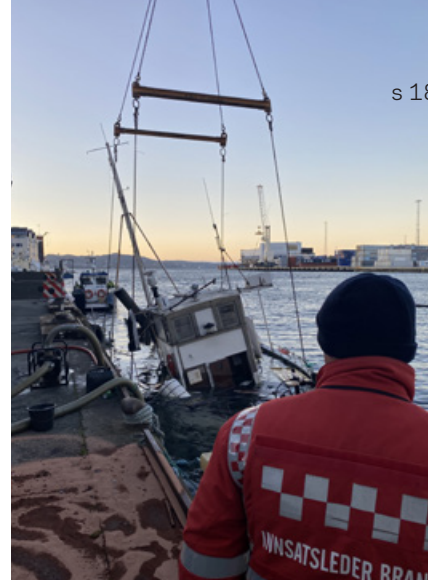
for å stenge igjen viken med absorberende lenser for å hindre oljesøl. Det ble lagt ut 50 meter lenser fra Samnanger brannvesen og fra KV Svolvær.

02.10.2020 BRANN I HYBELHUS I SKOGLIEN

Flere personer lå og sov da flammene sto ut av det brennende hybelhuset i Skoglien. En årvåken nabo var den første som oppdaget brannen. Hun varslet nødtelefonen og løp inn for å redde folk ut fra bygget. Brannvesenet fikk melding om brannen klokken 07.17, men fikk store problemer med å komme fram til det brennende huset. Det var trangt med biler som stod parkert i veien, og brannvesenet måtte lyse med lommelykt for å dirigere brannbilen, som ikke hadde klaring på noen sider. Samtidig hang to telefonledninger i veien, og måtte klippes. Da brannvesenet kom frem, ble det satt i gang livreddende innsats. De utvendige flammene ble slokket og røykdykkere søkte gjennom huset etter personer, men fant ingen. Ingen ble skadd i brannen.

11.10.2020 BÅT TIL BUNNS I PUDDEFJORDEN

I oktober sank en båt i Puddefjorden. Kommunen ble varslet om båten i september, og eieren av fartøyet fikk 14

dager på seg til å fjerne den. Da fristen gikk ut var båten der fremdeles. Så snart brannvesenet ble gjort oppmerksom på hendelsen, rykket de ut og plasserte lenser rundt båten, for å hindre diesel- og oljesøl. Samme dag som det ble lagt ut lenser, startet hevingen av båten. Både kranbil, dykkere og brannvesenet var involvert i den langvarige aksjonen.

18.11.2020 OVERSVØMMELSE I BUTIKKLOKALE

I november høljet regnet ned i Bergen, og brannvesenet hadde hendene fulle med vann, som rant der det ikke skulle. Etter hvert trengte vannet seg inn i flere bygninger, blant annet i en jernvarebutikk i

Fjøsangerveien. Brannvesenet var på stedet og fikk unna mesteparten av vannet. For butikksjefen ble det en lang natt med tørking og opprydning.

05.12.2020 BRANN I PAPPRESSE VED REMA 1000

En lørdag formiddag i desember brøt det ut brann i en papp- og papirpresse på utsiden av Rema 1000 på Søreide. Kunder og ansatte i butikken måtte evakueres på grunn av sterk røykutvikling. To ansatte fikk tilsyn av helse, men det ble ikke meldt om personskader. Før brannen ble slokket, ble containeren trukket unna butikken og andre biler.

15.12.2020 LYNNEDSLAG I HUS PÅ NATTLANDSFJELLET

Tirsdag ved 18-tiden drønnet det kraftig i store deler av Bergen. På Nattlandsfjellet slo lynet ned i et hus og førte til røykutvikling. Store ressurser rykket ut til adressen, der beboerne hadde evakuert ut på gaten. Røykdykkere tok seg inn i huset og kunne slå fast at lynet heldigvis ikke hadde ført til brann. Lynet hadde laget to hull i taket, og ifølge lynkartet til Meteorologisk institutt var det registrert kun ett eneste lynnedslag i hele Norden det døgnet. Det traff huset på Nattlandsfjellet.

22.12.2020 DRAMATISK HENDELSE I IBSENS GATE

I desember rykket nødetatene ut til en dramatisk og spesiell hendelse i Ibsens gate. Brannvesenet fikk melding om et mindre branntilløp i en leilighet. Sammen med politiet rykket de ut til det som ble varslet som en PLIVO-hendelse. Da de kom frem, ble et mindre branntilløp slokket fra utsiden. Samtidig, inne i bygget, oppstod det en konfrontasjon mellom en person og politiet. Politiet avfyrte skudd og en 39 år gammel mann ble skutt og døde senere på natten av skadene.

Kraftig boligbrann, nabohus reddet

24 beboere måtte evakueres fra flere hus i Fyllingsdalen, etter at det brøt ut brann i en tomannsbolig nyttårsaftnen. Brannen i Traudalsgrend ble meldt ved 03.30-tiden og allerede fra starten av var det stor fare for spredning. Den ene delen av tomannsboligen var fullstendig overtent da brannmannskapene kom til stedet, og det brant i både boligen, en parkert bil og en garasje. De skjønte med en gang at det ikke var mulig å redde huset som brant, og førsteprioritet ble derfor å sørge for at brannen ikke spredde seg.

Brannvesenet gikk umiddelbart i gang med å trykksette den andre delen av tomannsboligen. Ved å plassere en stor vifte i døråpningen og fylle huset med luft, skaptet det overtrykk i huset, som hindret branngassene å sive inn fra den andre delen av boligen. I tillegg til viften ble også to branntonstabler sendt opp på loftet, utstyrt med varmesøkende kamera og slokkespyd. Brannvegger mellom boligene hindret også spredning av flammene. Den ene delen av tomannsboligen ble reddet og naboene vegg i vegg med huset som brant kunne komme hjem til et fullstendig uskadet hus.

- Jeg forstår at dette ser dramatisk ut, og at folk synes det er rart at nabohuset er uskadet. Men for oss er det ikke rart i det hele tatt. Det er dette vi øver på hver eneste dag, og heldigvis har vi riktig utstyr og viktige hjelpemidler, fortalte brigadeleder Trond Totland til BA.

Foto: Magne Turøy, BA

Politiet gjennomførte brannetterforskning med bistand fra brannvesenet.
Foto: Siv Kristin Hovland

Verste enkeltbrannen på over 20 år

Det ble en svært tragisk start på 2020, da en mor og hennes tre døtre omkom etter en boligbrann i Skranevegen i Ytrebygda bydel. Brannen startet sannsynligvis i en skotørker på vaskerommet.

Lørdag 4. januar like før halv syv om morgenen, fikk 110-sentralen inn melding via AMK om boligbrann i Ytrebygda bydel. Det ble umiddelbart sendt forvarsel til alle stasjoner og nøkkelpersonell, og brannmannskaper rykket ut fra både Laksevåg og Fana brannstasjon. Innsatsleder og lift rykket ut fra hovedbrannstasjonen.

Ved ankomst ble brannvesenet møtt av mannen og sønnen i huset, som hadde

reddet seg ut på egen hånd. Det var tidlig klart at det var flere personer inne i huset. For brannmannskapene handlet det derfor først og fremst om livreddende innsats. Selv om det ikke var synlige flammer på utsiden, var det tett røyk og høy temperatur inne i huset. Det var krevende omstendigheter, og brannmannskapene måtte søke gjennom huset med IR-kamera og ved hjelp av de opplysningene de hadde fått før de gikk inn. I løpet av tolv minutter fant og reddet de ut fire perso-

ner fra andre etasje, en mor på 41 år og tre døtre på 7, 9 og 14 år. Deretter utførte brannmannskapene hjerte- og lungeredning, sammen med personell fra de to andre nødetatene på stedet. Alle seks som hadde vært inne i huset da brannen startet, ble sendt til Haukeland universitetssjukehus. Her døde dessverre moren og de tre døtrene over de neste fire dagene. Far og to sønner, den ene var ikke hjemme da det brant, sitter igjen i sorg.

Vest politidistrikt sendte mandag 20. januar ut en pressemelding: «Undersøkelsene omkring brannårsak er ikke sluttført, men alt tyder på at brannen skyldes elektrisk feil på en skotørker plassert i vaske-

Ved branntomten var det mange
som tente lys og la ned blomster.
Foto: Skjalg Ekeland, BA

rommet i husets 1. etasje.» Brannen ble omtalt i mediene som den verste enkeltbrannen på over 20 år.

OPPFØLGING AV BRANNMANNSKAPENE

Brannmannskapene ble naturlig nok også påvirket av branntagedien, særlig siden barn var involvert. De ble rutinemessig fulgt opp for å kunne bearbeide hendelsen på en så god måte som mulig.

- Vi har klare rutiner på hva vi gjør i etterkant av en slik hendelse. Det innebærer en umiddelbar gjennomgang på stasjonen når arbeidet på brannstedet er ferdig, samt en debrif med psykolog noen dager senere. Men den beste bearbeidingen får mannskapene gjennom samtaler med hverandre, sa brannsjef Leif Linde til Bergens Tidende.

OPPFØLGING AV INNVANDRERMILJØET

Ti dager etter branntagedien i Ytrebygda, møtte brannvesenet innvandrerelevne ved Nygård skole. Siden den avdøde kvinnen var elev på skolen, var mange berørt av hendelsen. Personell fra brannvesenet slo av en prat med alle som ønsket det, delte ut røykvarslerbatterier og brosjyrer om brannsikkerhet på ulike språk og demonstrerte hvordan røykvarsler fungerer i praksis. Svært mange møtte opp, og elevene hadde et stort informasjonsbehov.

Nygård skole er et opplæringscenter for voksne innvandrere, med undervisning i norsk og samfunnskunnskap. Undervisning i brannsikkerhet hos Bergen brannvesen har vært en fast del av læreplanen i flere år, og årlig går hundrevis av elever

gjennom Bergen brannvesens egenutviklede undervisningsprogram «Brannsikkerhet for innvandrere».

IKKE MONTERT RØYKVARSLERE

3. mars 2021 gikk politiet ut med nye opplysninger. Politiets etterforskning har ifølge statsadvokat Rudolf Christoffersen vist at det var montert fire røykvarslere i huset da familien flyttet inn, men at de ikke lenger var montert da det brant. Brannvesenets observasjoner, både under tidligere tilsyn og på stedet etter brannen, samsvarer med politiets funn.

- Når brann oppstår kan røykvarslerne være helt avgjørende for at brannen oppdages så tidlig at liv kan reddes, uttalte statsadvokaten til Bergens Tidende.

Bistand fra skogbrannhelikopteret måtte til for å slokke brannen.
Foto: Stian Bjelland

Nok en gressbrann på Løvstakken

Etter mye fint vær og flere tørre dager i Bergen, begynte det lørdag 27. juni å brenne på Løvstakken. Røyken var synlig over store deler av byen og brannvesenet ble nedringt av bekymrede innbyggere.

Sivilforsvaret ble kalt inn og skogbrannhelikopter rekvirert. Det bratte og ulendte terrenget gjorde det svært vanskelig for mannskapene å komme opp til selve brannen. Brannvesenet måtte lage begrensingslinjer rundt brannstedet for å holde bran-

nen under kontroll, mens de ventet på bistand fra helikopteret.

Etter mange timers arbeid ble til slutt brannen meldt under kontroll. Brannen på Løvstakken startet høyst trolig fordi noen var uforsiktig med bruk av ild.

Brannmannskapene fant blant annet en forkullet engangsgrill på området, sammen med tomme vinflasker. Like i nærheten av brannområdet ligger det også en bål plass.

SVÆRT KREVENDE INNSATS

Løvstakken er et av de verste fjellene i Bergen det kan begynne å brenne. Fjellsidene byr på bratt og ulendt terreng, og det er svært krevende for brannmannskapene å ta seg frem. Også på de andre byfjellene var det i sommer stor fare for at gressbranner kunne oppstå og spre seg videre, slik at de hadde blitt vanskelige å omringe og slokke. Slike hendelser kan i verste fall ta flere dager. Innsatsen fra brannmannskapene, Sivilforsvaret og skogbrannhelikopteret gjorde heldigvis at gress- og lyngbrannen ble slokket før den spredte seg til bebyggelse.

FLERE GRILLRELATERTE HENDELSER

I løpet av godværsperiodene i mai og juni, registrerte brannvesenet en rekke hendelser knyttet til engangsgrill og uvetting bruk av åpen ild. I juni måtte brannvesenet blant annet rykke ut til badeplassen Tjennebekktjørna i Nipedalen, etter at det ble meldt om brann i bosscontainer. Denne var forårsaket av engangsgriller, hele 8-10 stykker. På Nordnes sjøbad kom det den samme måneden nok et eksempel på uansvarlig grilling, da platingen ved sjøbadebadet kunne tatt fyr på grunn av feil bruk av engangsgrill.

Bergen brannvesen oppfordret flere ganger på sosiale medier om å respektere bålforbudet og være svært forsiktig med bruk av engangsgrill. «Ikke risiker å sette byfjellene i brann over noen grillpølser!» var budskapet.

Røykdykkere fant en av beboerne omkommet. Foto: Siv Kristin Hovland

Dødsbrann på Laksevåg

12. oktober omkom en 26 år gammel mann i en boligbrann på Melkeplassen på Laksevåg i Bergen. Brannen oppstod i en kommunal bolig etter uforsiktig omgang med ild.

Mandag 12. oktober brøt det ut en kraftig brann i en stor trebygning på Laksevåg. 110 Hordaland fikk melding om brannen i den kommunale boligen like etter klokken 13.00. Det ble sendt store ressurser til stedet med mannskaper fra både hovedbrannstasjonen, Laksevåg, Åsane og Sandviken. Da brannvesenet ankom stedet, sto flammene ut av vinduet, og det ble satt i gang livreddende innsats.

REDDET UT FEM PERSONER

Brannvesenet gikk i gang med å slokke de åpne flammene, som sto ut av en balkongdør. Røykdykkerne tok seg inn i leiligheten, hvor de fant en person om-

kommet. Fem andre personer ble reddet ut fra bygget. Tre av personene fikk helsehjelp. Ved 14.30-tiden meldte 110 Hordaland at brannen var slukket.

SIKTET FOR UAKTSOM OMGANG MED ILD

To personer ble samme dag siktet for uaktsom omgang med ild. Begge personene befant seg i leiligheten, der brannen oppstod. En kvinne i midten av 20-årene og en mann i midten av 40-årene ble siktet. Begge personene ble løslatt onsdag 14. oktober. Ifølge politiet var ikke opplysningene, som kom frem under etterforskningen, sterkt nok grunnlag for fengsling.

BRANNSIKKERHET I KOMMUNALE BOLIGER

Bergen brannvesen har over tid erfart at det er en økt brannrisiko knyttet til kommunale boliger. Beboerne har ofte utfordringer knyttet til blant annet rus og psykiatri. Slike grupper er overrepresentert i brannstatistikken. Bergen brannvesen begynte i 2019 en utstrakt tilsynsvirksomhet overfor de rundt 5 300 kommunale boenhetene i Bergen. Denne aktiviteten har fortsatt i 2020.

Det gjennomføres jevnlige møter med etat for boligforvaltning (EBF) og samarbeidet er svært godt. EBF skal ved hver fornyelse av kontrakt, og ved klargjøring av boliger, inn for å sjekke at brannsikkerheten er ivaretatt. Målsettingen er å gjennomgå cirka 1 000 boenheter hvert år.

Brannforebyggende aktiviteter i Bergen

Under koronaperioden har det vært behov for nytenkning, for å ivareta de brannforebyggende arbeidsoppgavene i en stadig varierende smittesituasjon. Direkte kontakt med befolkningen har vært unngått, der dette har vært mulig, og det har vært lagt opp til at flere oppgaver utføres digitalt.

Brannforebyggende avdeling har i løpet av 2020 ansatt seks nye feiere og spesialarbeidere, i tillegg til én lærling. De nyansatte har hatt normal opplæringsperiode, til tross for at store deler av de ansatte har jobbet fra hjemmekontor.

27. januar 2020 begynte brannforebyggende avdeling i Bergen brannvesen å

bruke CUBIT Brann som nytt fagsystem. Ved å samle alle avdelingens prosesser i ett system og ved å automatisere en del rutineoppgaver, vil Cubit bidra til å effektivisere arbeidet. Systemet vil også heve nivået på analyser og planlegging, da det enkelt kan hentes ut informasjon og konstrueres sammenhenger, som tidligere krevde omfattende ressurser.

INNFØRING AV DIGITALE DOKUMENTTILSYN

De fysiske tilsynene i særskilte brannobjekter opphørte i mars, og har kun unnaksvis blitt gjennomført resten av året. Da smittesituasjonen ikke lenger tillot fysiske tilsyn med de særskilte brannobjektene, innførte brannvesenet såkalte postale tilsyn, som er digitale dokumentbaserte tilsyn, for å sikre at brannsikkerheten fremdeles ble ivaretatt.

Da koronapandemien sendte store deler av dagansatte på hjemmekontor, fantes det ikke en etablert løsning for gjennomføring av digitale dokumenttilsyn i særskilte brannobjekter. Dette var på planen i forbindelse med utviklingen av et nytt fagsystem, men ble fremskyndet da situasjonen krevde det. Det ble raskt utarbeidet maler og rutiner for gjennomføring av dokumenttilsyn. Det viste seg enkelt å få gjennomført slike tilsyn i offentlige bygg, mens det var mer utfordrende i andre bransjer, som var mer eller mindre nedstengt grunnet koronasituasjonen, som for eksempel hoteller og utesteder.

Bergen brannvesen har gjort seg mange gode erfaringer med digitale dokumenttilsyn og vil i fremtiden fortsette med dette, i tillegg til ordinære tilsyn.

Av de 266 tilsynene i 2020, ble 227 gjennomført som dokumenttilsyn og 39 med fysisk oppmøte. Fysiske tilsyn gir mer detaljert innsikt i de brannsikkerhetsmessige forholdene i særskilte brannobjekter, men er ofte tidkrevende, avhengig av hvilket objekt det gjelder. Ved doku-

SÆRSKILT BRANNRISIKO	2018	2019	2020
Tilsyn i særskilte brannobjekter	638	343	266
Uanmeldte tilsyn på serveringsteder/utesteder	7	160	-
Tilsyn/tilsynsaksjon farlig stoff	160	160	4
Tilsyn fyrverkeri	143	160	61
Melding om arrangement/oppfølgingsmøter	143/-	203/104	58/15
Melding om overnatting/oppfølgingsmøter	138/-	176/18	58/8
Plan- og reguleringssaker	-	110	92
Kontroll av nye slokkevannuttak	64	63	51

Tilsyn overfor eier og bruker i særskilte brannobjekter er et viktig brannforebyggende tiltak. På grunn av smittesituasjonen, ble det utført færre fysiske tilsyn med særskilte brannobjekter i 2020 enn året før.

Under studentkampanjen i august stilte overingeniør Arne Rødberg opp på Digitalt studenttorg på Det Akademiske Kvarter. Studentene sendte inn spørsmål om brannsikkerhet og fikk svar fra Rødberg i en livechat. Foto: Siv Kristin Hovland

mentbaserte tilsyn sender eiere og brukere dokumentasjon til brannvesenet om konkrete tema knyttet til brann sikkerheten i byggverk og virksomhet. Dette er en effektiv måte å utføre tilsyn på, men metoden har også begrensninger ved at vi mister muligheten til å kontrollere om det er samsvar mellom dokumentasjon og faktiske forhold.

Hovedfokus for tilsynsaktiviteten i 2020 har vært på kommunale skoler, underjordiske garasjeanlegg, campingplasser, serveringssteder, forsamlingslokaler og teststasjoner for Covid-19. Tilsyn måtte gjennomføres som dokumenttilsyn grunnet smittesituasjonen.

Det ble gjennomført tilsyn med cirka 60 kommunale skoler, 13 underjordiske garasjeanlegg, samtlige campingplasser og 60 forsamlingslokaler. Eiere ble blant annet bedt om å dokumentere kontroll og vedlikehold av sikkerhetsinnretninger i byggene. Brannvesenet prioriterte tilsyn i de objektene, som tross Covid-19-situasjonen, var i full drift. Flere planlagte tilsyn ble ikke gjennomført på grunn av koronapandemien, blant annet med serveringssteder og overnattingssteder i Bergen.

ØKNING I ANTALL BEKYMRINGSMELDINGER

Alle bekymringsmeldinger ble fulgt opp

gjennom hele året, ofte i samarbeid med andre etater i kommunen. I 2020 behandlet brannforebyggende avdeling 203 bekymringsmeldinger, noe som innebærer en relativt stor økning fra 170 bekymringsmeldinger i 2019. De fleste bekymringsmeldingene er knyttet til brann sikkerhet i bolig.

KOMPETANSEHEVENDE TILTAK

Med mange på hjemmekontor har 2020 også vært et år med muligheter for kompetanseheving for brannforebyggende avdeling. Flere ansatte har fått endringer i arbeidsoppgaver og arbeidsmetoder, men det har også blitt gjennomført webinarer i saksbehandling og forvaltnings-

Brannforebyggende aktiviteter i Bergen

rett, sammen med faglig påfyll på brannskolen. Det er også etablert en ekstra skogbrannberedskap, ved at brannforebyggere har fått opplæring i hvordan de kan bistå dersom det oppstår ressursbehov grunnet langvarig skogbrann.

FYRVERKERI, FARLIG STOFF OG EKSPLOSIVER

Brannvesenet tilbakekalte i 2020 nærmere 100 tillatelser til salg av fyrverkeri. Dette har vært planlagt i flere år, men utsatt grunnet manglende ressurser til gjennomføring. Hensikten har vært å sikre at tillatelser er i samsvar med gjeldende regelverk og at brannvesenet har god oversikt. Dette førte til at alle forhandlere måtte søke på nytt. Totalt

ble 74 søknader om salg av fyrverkeri behandlet. I forbindelse med fyrverkerisalg i romjulen, gjennomførte brannvesenet 61 tilsyn. Det ble til sammen påpekt 47 avvik og anmerkninger.

Siden de fleste arrangementer og konserter ble kansellert eller utsatt, har brannvesenet mottatt færre søknader om bruk av fyrverkeri og pyroteknikk enn i fjor. 22 søknader ble behandlet i 2020.

TETT TREHUSBEBYGGELSE

Brannforebyggende avdeling begynte tidlig på våren med kontrollrunder i tett trehusbebyggelse. Dette arbeidet fortsatte gjennom hele sommeren. Tiltaket

ble gjort for å være synlig blant befolkningen og for å holde oversikt over generell brannhygiene. Det er videre gitt uttale i plan- og byggesaker med søknadspliktige tiltak i tett trehusbebyggelse.

UNDERSØKTE HULER OG BUNKERSER

30. august ble 23 personer fraktet til sykehus med kullsforgiftning etter en fest i en grotte på St. Hanshaugen i Oslo. I kjølvannet av denne grotteulykken kartla Bergen brannvesen huler, bunkerser og andre tilsvarende potensielle oppholdssteder i Bergen, og undersøkte hvordan eierne eventuelt har sikret disse mot adgang for uvedkommende.

Ansatte på brannforebyggende avdeling ble kurset i skogbrannhåndtering. Foto: Siv Kristin Hovland

Foto: Siv Kristin Hovland

Feie- og tilsynstjenester i Bergen

Feier i soloppgang.
Foto: Mats Jakobsen

Koronapandemien resulterte i en stans av tilsyn i private boliger i store deler av året, men en høyere aktivitet på feiing fra tak.

Frem til 11. mars ble feie- og tilsynstjenesten gjennomført etter plan. For å unngå å bidra til spredning av koronaviruset, ble det imidlertid innført stans i all tilsynsvirksomhet og feiing fra loft. Etter dette ble det kun utført feiing fra tak ut året.

I Bergen kommune ble det i 2020 gjennomført 323 tilsyn i boliger med fyringsanlegg og 380 tilsyn i boliger uten fyringsanlegg. Boliger uten fyringsanlegg ligger innenfor områder definert som tett trehusbebyggelse.

Endringen i feieaktiviteten medførte at

varslingsrutinene måtte tilpasses og bygg med mulighet for feiing fra tak sorteres ut. Det ble utført 12 286 feiinger i 2020. Med store deler av det forebyggende personellet på hjemmekontor, var det fint å kunne opprettholde synligheten blant innbyggerne gjennom denne tjenesten.

SMS-VARSEL OM FEIERBESØK

Bruken av det nye fagsystemet CUBIT har effektivisert varsel om feierbesøk til innbyggerne i Bergen kommune. Huseiere som har valgt elektronisk kommunikasjon, får SMS-varsel om tidspunkt

for besøk, samt informasjon om sikker adkomst for feieren på taket. Huseier kan da bekrefte om tidspunktet passer eller gjøre ny avtale. Det nye fagsystemet bidrar dermed til en vesentlig reduksjon av bomturer. Tidligere år har dette vært et relativt stort problem, som har gått på bekostning av effektivitet og produksjon. Noen bomturer blir det likevel, men tallene i tabellen reflekterer faktisk gjennomførte feiinger og tilsyn.

OMORGANISERING AV SEKSJON BOLIGBRANNSIKKERHET

Like før årsskiftet til 2020 ble planene for omorganisering av seksjon boligbrann vedtatt. Endringen innebar at den tidligere geografiske inndelingen av personell i soner ble fjernet, og ansvarsfeltet ble oppdelt i ulike fagområder med egne

fagledere. Målet med omorganiseringen var å finne en organisering, som sørger for at vi leverer gode tjenester med høy kvalitet til innbyggerne, at vi er organisert på en samfunnseffektiv måte, gjennom å utnytte og utvikle kompetanse og øke tverrfaglig samarbeid.

FORBUD MOT IKKE-RENTBRENNENDE ILDSTEDER

I 2017 vedtok Bystyret «Forskrift om forbud mot bruk av ildsteder uten dokumentert sikkerhet mot forurensning» med ikrafttredelse 1. januar 2021. Bergen brannvesen administrerer ordningen. Gjennom siste halvdel av 2020 ble det aktivt arbeidet med å forberede innbyggerne på forbudet, som inkluderer bruk av åpne peiser, oljefyrte ildsteder og ved- og koksovner installert før 1998.

Det ble sendt ut SMS til 30 000 innbyggere med ikke-rentbrennende ildsteder, med informasjon om hvilket ildsted som var registrert på boligen. Videre ble det informert i sosiale medier, via annonsering i bergensavisene og i redaksjonelle saker. Innbyggerne har mulighet til å søke om en vrakpant på 5 000 kroner for å bytte ut ikke-rentbrennende ildsted med et mer miljøvennlig alternativ. Da det nærmet seg nyttår og ikrafttredelse av forskriften, økte antallet søknader kraftig. De fleste som søker vrakpant skifter til et rentbrennende ildsted, men det er også noen som skifter til varme-pumper. Vrakpantordningen fortsetter inntil potten er tom og ved årsskiftet var det fortsatt igjen i underkant av 20 millioner kroner.

Spesialarbeider Benedicte Smith.
Foto: Bergen brannvesen

BRANNFØREBYGGENDE TILTAK	2018	2019	2020
Utførte feiinger	10651	11484	12286
Avvik ved feiing	346	455	-
Utførte tilsyn i boliger og fritidsboliger med fyringsanlegg	6329	2818	323
Utførte tilsyn i boliger uten fyringsanlegg	929	820	380
Avvik ved tilsyn	2017	1009	-

Grunnet skifte av fagsystem er det pt. ikke mulig å hente ut detaljer om avvik registrert i forbindelse med feiing og tilsyn i 2020.

Foto: Siv Kristin Hovland

Delte ut gratis komfyrvakter og branddeteksjonsanlegg

Bergen brannvesen gav bort 648 gratis komfyrvakter og 633 ferdigmonterte branddeteksjonsanlegg til bruksenheter i utvalgte trehusområder.

I august gikk startskuddet for et delprosjekt av Brannsikringsplanen for tett trehusbebyggelse i Bergen. Hele 648 komfyrvakter og 633 branddeteksjonsanlegg med direkte tilknytning til 110-sentralen ble delt ut til innbyggerne i disse områdene. Formålet med prosjektet er både å avverge komfyrrbranner og sørge for tidlig varsling til brannvesenet ved branner og branntilløp.

- I flere av områdene i den tette trehusbebyggelsen er det utfordrende for brannvesenet å navigere seg gjennom trange smitt og smau. Derfor er det viktig med tidlig varsling slik at vi kan rykke ut så tidlig som mulig, forteller overingeniør Anne Bjørke.

MIDLER FRA RIKSANTIKVAREN

I årene 2013 til 2017 var det en rekke store og alvorlige branner i Bergens tette trehusbebyggelse. Riksantikvaren oppfordret Bergen brannvesen om å søke midler til et brannforebyggende prosjekt rettet mot nettopp disse strøkene. Midlene fra Riksantikvaren gir brannvesenet en unik mulighet for videre arbeid med brannforebygging her.

Et ferdigmontert branddeteksjonsanlegg har en kostnad på rundt 9 000 kroner. I tillegg følger abonnementsfritak fra tilkoblings- og årsavgift til 110-sentralen.

- Det er veldig flott at vi har fått delt ut så mange komfyrvakter og branddetek-

sjonsanlegg til innbyggerne. Vi har full tro på at det kommer til å gjøre en forskjell, sier overfeiermester Erlend Fikse.

GOD RESPONS

- Prosjektet har latt seg gjennomføre uten problemer til tross for en pågående smittesituasjon. Mye av jobben har blitt gjort fra hjemmekontor. I tillegg har vi vært prisgitt at firmaene som gjør selve monteringen har kunnet gjennomføre som planlagt, forteller Fikse.

Straks etter at Bergen brannvesen kontaktet til sammen rundt 9 000 bruksenheter med tilbud om enten komfyrvakt eller branddeteksjonsanlegg, begynte søknadene å renne inn.

- Det har vært veldig gøy å jobbe med dette prosjektet. Vi er på tilbudssiden, og innbyggerne virker takknemlige for dette unike tilbudet, sier Bjørke.

Overingeniør Anne Bjørke og feiermester Erlend Fikse. Foto: Tom Hjertholm, BA

Brannførebyggjande arbeid i Vaksdal, Samnanger og Osterøy

I samarbeidskommunane har aktiviteten i 2020 vore prega av digitale tilsyn og opplæring i branntryggleik for barn.

BRANNUNDERVISNING FOR SJETTEKLASSINGAR

Det er gjennomført skuleundervisning for elevar på mellomtrinnet i samarbeidskommunane. Gjennom undervisninga får 12-åringane innsikt i grunnleggjande brannteori og førebyggjande brannvern.

I utgangspunktet besøker brannvesenet sjetteklassar, men sidan nokre skular har få elevar, har fleire alderstrinn vorte sam-

la. Da får også elevar i andre klassar vere med. Utfordringa i 2020 var covid-19 og stenging av enkelte skular grunna smitte.

BRANNVESENETS JULEKALENDER

Brannvesenets julekalender er eit brannførebyggjande førsjulsprogram retta mot born i 4. klasse. Kvar dag i adventstida opnar skuleborna ei luke i fellesskap, som inneheld filmsnuttar og eit brannførebyg-

gjande bodskap. Klassene kan delta i daglege konkurransar og vere med i trekninga av premiar. 59 brannvesen i landet er med på kampanjen.

- Det var veldig kjekt å kome på besøk til dei ulike skulane og få helse på alle dei flotte elevane. Alle elevane og lærarane var engasjerte og hadde gode spørsmål og kommentarar om branntryggleik. Det har berre vore gode tilbakemeldingar, seier branningeniør Ragnhild Ø. Mortensen.

Brannvesenets julekalender vart gjennomført i alle samarbeidskommunane.

Foto: Skjermdump fra Osterøy brann og redning sitt filmbidrag til Brannvesenets julekalender.

Det vart i alt delt ut rundt 400 julekalendarar. I luke 23 var det Osterøy brann og redning som bidrog med ein filmsnutt.

TILSYN I SÆRSKILTE BRANNOBJEKT

I januar og februar vart det utført tilsyn etter plan, både i Vaksdal, Samnanger og Osterøy kommunar. Det vart også føreteke vurderingar av bygg for registrering som særskilte brannobjekt, samt samtalar med byggeigarar. Hovudtema under tilsyna har vore kontroll og vedlikehald av brannteknisk utstyr. Når stadlege, fysiske aktivitetar ikkje lenger var mogleg å gjennomføre på grunn av smittesituasjonen, gjekk ein over til å gjennomføre digitale dokumenttilsyn overfor eigarar av kommunale bygg. Tilsynsaktiviteten vart i 2020 ikkje redusert, sjølv om den i store delar av året vart gjennomført på nye måtar.

VAKSDAL 2020

Tilsyn eigar	4
Tilsyn brukar	2
Digitale dokumenttilsyn eigar	32
Digitale dokumenttilsyn brukar	3
Overnattingar	1
Fyrverkeri	2

Det vart gjennomført seks ordinære tilsyn i særskilte brannobjekt i 2020 i Vaksdal kommune. Vidare er det gjennomført 35 digitale dokumenttilsyn.

SAMNANGER 2020

Tilsyn eigar	0
Tilsyn brukar	1
Digitale dokumenttilsyn eigar	4
Digitale dokumenttilsyn brukar	0
Overnattingar	2
Fyrverkeri	2

Det vart gjennomført eitt ordinært tilsyn i særskilte brannobjekt i 2020 i Samnanger kommune. Vidare er det gjennomført fire digitale dokumenttilsyn i kommunen.

OSTERØY 2020

Tilsyn eigar	2
Tilsyn brukar	1
Digitale dokumenttilsyn eigar	0
Digitale dokumenttilsyn brukar	0
Overnattingar	1
Fyrverkeri	3

Det vart gjennomført tre ordinære tilsyn i særskilte brannobjekt i 2020 i Osterøy kommune. Det vart ikkje gjennomført nokon digitale dokumenttilsyn i kommunen.

Feie- og tilsynstenester i Vaksdal, Samnanger og Osterøy

Koronapandemien ramma samarbeidskommunane i noko mildare grad enn i Bergen. Dette har gjort til at det i større grad har vore mogleg å gjennomføre bustadtilsyn. Likevel var det periodar, kor heile eller delar av aktiviteten også her måtte stenge ned, for å unngå smittespreiing frå Bergen. Pandemien har difor påverka produksjonen.

Feier Susanne Rabben. Foto: Mats Jakobsen.

I Osterøy kommune vart det gjennomført 891 feiingar i 2020. Det vart registrert avvik knytt til 15 av desse feiingane. Det vart gjennomført 476 tilsyn med bustader med heile 290 registrerte avvik. Avvik knytt seg i størst grad til persontryggleik, irekna service/vedlikehald på sløkkjemateriell, men det var også utfordringar knytt til sjølve fyringsanlegget.

I Samnanger var det feiing som stod på planen i 2020, og det vart gjennomført 376 feiingar. Det vart registrert seks avvik, som alle knytt seg til sikker tilkomst for feiing.

I 2020 var det oppstart av feiing og tilsyn også i Vaksdal, etter ein fase med førebuingar og tilrettelegging av fagsystem i 2019. Tilsynsaktiviteten vart prioritert her i 2020, og det vart gjennomført 124 tilsyn med bustader og fritidsbustader. Det vart registrert 54 avvik, og alle var knytt til fyringsanlegg. I samarbeidskommunane er fokuset på persontryggleik like stort som i Bergen kommune, men sidan desse kommunane ikkje har lokal forskrift for utvida tilsyn, som persontryggleik, kan brannvesenet kun informere og rettleie om desse tryggleiksinnretningane. Det vert dermed ikkje gjeve avvik, men skriven merknad.

FRITIDSBUSTADER

På Osterøy og i Samnanger er det gjennomført fleire feiingar og tilsyn i fritidsbustader i 2020. Tilkomsten er ofte vanskeleg og ressurskrevjande, og det gjennomførast difor både feiing og tilsyn ved same besøk her. I og med at fritidsbustader ofte ligg utanfor allfarveg, og det heller ikkje er enkelt for brann- og redningspersonell å komme til, er det desto viktigare at persontryggleiken er ivareteken i desse bygningane. I forbindelse med tilsyn i fritidsbustader er det, sidan forskriftas oppstart i 2016, avdekt avvik med røykvarslarar i 13 % av fritidsbustadane og 40 % på sløkkjemateriell.

SAMNANGER**2018 2019 2020**

Utførte feiingar	215	92	376
Avvik ved feiing	11	4	6
Utførte tilsyn i bustader med fyringsanlegg	337	401	0
Avvik ved tilsyn	244	304	0

TYPE FUNN VED AVVIK

Fyringsanlegg /sikker tilkomst for feiing	104	173	6
Persontryggleik	151	135	0

OSTERØY**2018 2019 2020**

Utførte feiingar	186	1153	891
Avvik ved feiing	0	68	15
Utførte tilsyn i bustader med fyringsanlegg	449	1169	476
Avvik ved tilsyn	39	795	290

TYPE FUNN VED AVVIK

Fyringsanlegg/sikker tilkomst for feiing	36	377	134
Persontryggleik	3	486	171

VAKSDAL**2020**

Utførte feiingar	1
Avvik ved feiing	0
Utførte tilsyn i bustader med fyringsanlegg	124
Avvik ved tilsyn	54

TYPE FUNN VED AVVIK

Fyringsanlegg/sikker tilkomst for feiing	54
Persontryggleik	0

Beredskapstenester i Vaksdal, Samnanger og Osterøy

Dei tre samarbeidskommunane opplevde alle ein nedgang i mengden oppdrag i året som gjekk. Trass i koronasituasjonen gjennomførte brannvesena heile øvingsprogrammet for 2020.

Fleire planlagde kurs og øvingar har blitt gjennomført som webinar og digitale kurs for å redusere smitterisiko. Øvingar som røykdykking, bilredning og førstehjelp vart gjennomført i mindre grupper, medan skogbrannseminaret vart gjennomført digitalt. Nytt for 2020 er eit Teams-kurs i sjutrinnsmodellen for utrykkingsleiarar i samarbeidskommunane. Sjutrinnsmodellen er ein avgjerdsmodell for utrykkingsleiarar i felt for å gjennomføre risikovurdering under innsats.

NY BRANNBIL OG FLEIRE NYTILSETTE I VAKSDAL

Vaksdal kommune har gått til innkjøp av ein ny brannbil av merket MAN TGM 13.290 til ein verdi av nærare fire millionar kroner. Brannvesenet har tilsett tre nye aspirantar. Dei skal gjennom ein opplæringsperiode på to år, slik at dei får gjennomført grunnkurs brannkonstabel.

Det var 30 utrykkingar i Vaksdal i 2020, ein liten nedgang frå 38 oppdrag året før.

Måndag 20. april rykka Osterøy brann og redning ut til ein grasbrann på Gjerstad i Osterøy kommune. Brannen hadde eit omfang på rundt 150 kvadratmeter, ved ein gard. Brannen blei meldt sløkt same dag.

Laurdag 15. februar kl. 23.30 fekk 110-sentralen melding om eit stein- og jordras på fylkesveg 5406 på Osterøy. Raset fann stad omtrent 200 meter frå Kallestadsundet, som forbind den austlege delen av Osterøy kommune med fastlandet i Vaksdal kommune. Omtrent 60 bebuarar vart isolert frå fastlandet på Vaksdal. Ingen personar, bilar eller hus vart tekne av raset. Ryddearbeidet begynte onsdag 19. februar. Foto: Osterøy brann og redning

Seks var unødige utrykkingar. Trafikkulykker utgjorde den største delen med 11 oppdrag. Den største hendinga var ein krevjande silobrann i Felleskjøpet Vaksdal Mølle.

VIDAREFØRTE KURS FOR INDUSTRIVERN PÅ OSTERØY

Alle bedrifter som er medlem av Næringslivets Sikkerhetsorganisasjon (NSO) gjennomfører øvingar for industrivern saman med brannvesenet. I 2020 var det Mjøs Metallvarefabrikk AS og Tysse Mekaniske Verkstad AS som stod for tur.

Osterøy brann og redning hadde 138 oppdrag i 2020. Dette er ein markant nedgang frå 163 året før. 59 utrykkingar var unødige. Det var flest helseoppdrag i året som gjekk, med 38 utrykkingar. Brannvesenet rykka også ut til to mindre bygningsbrannar.

STOR MENGDE HELSEOPPDRAG I SAMNANGER

Samnanger kommune har skaffa ein tankbil av merket Volvo FM 12, som erstattar den førre tankbilen av same merke. Brannvesenet i Samnanger er på eit til-

fredsstillande nivå med tanke på bemanning og befall. Det har gjennom året vorte utført eit forarbeid til ny brannstasjon i kommunen.

Det var til saman 80 utalarmeringar i kommunen i 2020. 11 av desse var unødige. Helseoppdrag prega oppdragsmengda med heile 51 utrykkingar. Det var også oppdrag knytt til trafikkulykker.

Det var 16 færre oppdrag i 2020 samanlikna med året før.

Kjempet en usynlig kamp mot silobrann

Torsdag 10. september brøt det ut brann i en av siloene til Felleskjøpet ved Vaksdal Mølle, øst for Bergen. Brannmannskapene kjempet en lang og usynlig kamp mot silobrannen, og hadde folk på vakt døgnet rundt for å sørge for at siloen ikke eksploderte.

Gjennom hele helgen og utover uken var mannskap i innsats ved siloen til Felleskjøpet. Det ble tidlig klart at det ikke fantes en kort-siktig løsning på situasjonen. Den 27 meter høye siloen på 3x3 meter inneholdt hunde- og kattefôr.

Fordi selve brannen var umulig å se, ble temperaturen målt ved bruk av et langt spyd med en måler i enden. Ved hjelp av denne kunne man måle temperaturen fem meter inne i fôret. Brannmannskapene fulgte hele tiden med på om temperaturen tok seg opp eller ned. I bunnen av siloen ble det på et tidspunkt målt 260 grader

Alle foto: Siv Kristin Hovland

og åpne flammer. I andre deler av siloen var det ikke mulig å få målt temperaturen og det ble derfor jobbet litt i «blinde».

EN UTFORDRENDE SITUASJON

Allerede samme kveld som brannen ble meldt inn, ble det klart at en ikke burde bruke vann, fordi det kunne medføre ekspansjon og at cellene med dyrefôr kunne sprekke. Bergen brannvesen, Vaksdal brannvesen og det lokale industribrannvernet deltok i arbeidet. Det var hele tiden røykdykkere ved siloen, og to og to røykdykkere gikk inn sammen og jobbet i en halv time på skift. Da var luften på flaskene brukt opp.

KUNNE EKSPLODERE

For brannmannskapene var det viktig å være helt sikre på at all varmgang var redusert før de kunne avslutte og åpne opp siloen igjen. Dersom siloen ble åpnet for tidlig, oksygen sluppet inn og brannen ikke hadde vært helt sløkket, kunne det blitt en kraftig oppblussing eller i verste fall en eksplosjon. En slik eksplosjon kunne gjort skade både på bygg og omgivelser. For å forhindre dette, ble det tilført flytende nitrogen, slik at innholdet i siloen ble nedkjølt.

Brannmannskapene måtte ta høyde for verst tenkelig utfall. Det ble lagt ut

brannslanger og laget en plan for situasjonen dersom den endret seg til det verre. Takket være profesjonelt og systematisk arbeid endte det heldigvis godt.

AKSJONEN AVSLUTTET ETTER TO UKER

Tirsdag 21. september ble det bestemt at siloen skulle tømmes. Dyreføret ble tatt ut av siloen på bånd, mens temperaturen hele tiden ble målt og kontrollert. Etter å ha jobbet dag og natt i nesten to uker ble aksjonen endelig avsluttet torsdag 23. september.

Oppdrags- og hendelsesstatistikk i samarbeidskommunar

HENDELSESTYPER	SAMNANGER		OSTERØY		VAKSDAL		SLOKKEAVTALE VEST	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Unødige utrykninger (unødig/falsk ABA, avbrutte utrykninger mm)	5	12	35	59	9	7	55	36
Brann i bygning	5	0	3	2	2	2	4	9
Branntilløp komfyr	0	0	0	0	1	0	4	2
Branntilløp i bygg annet	0	0	0	2	2	0	1	2
Branntilløp utenfor bygg	0	0	1	1	0	0	0	1
Brann i skorstein	1	0	7	1	1	0	2	0
Brann i bosspann/-container	1	0	0	1	0	0	2	1
Trafikkulykker	12	9	6	4	10	11	8	7
Ubetydelig forurensning	0	0	0	4	1	0	4	2
Akutt forurensning	2	2	0	1	2	0	1	1
Brannforebyggende oppdrag	0	1	1	3	1	0	2	0
Brann i kjøretøy	0	1	3	1	2	1	0	0
Helseoppdrag totalt	63	51	92	38	1	5	1	1
Bistand til politi	0	0	0	4	2	0	1	2
Naturhendelser, vind, skred og annet	1	0	0	3	1	1	0	0
Gress- eller skogbrann i ut- og innmark	4	0	1	2	1	1	2	3
Dyreoppdrag	1	0	1	3	0	0	0	0
Person i vann	0	0	0	1	0	0	0	0
RVR uten foregående innsats (restverdiredning)	0	0	4	3	0	1	0	0
Andre oppdrag	1	5	9	6	2	1	2	8
Sum	96	81	163	129	38	30	89	75

Foto: Siv Kristin Hovland

Interkommunalt utvalg mot akutt forurensning (IUA Bergen region)

Foto: Håvard Kroken Holme

Etter kommunesammenslåingene 1. januar 2020, er det 20 deltakerkommuner i IUA-regionen. På årsmøtet 8. juni ble det valgt nytt styre med funksjonstid ut inneværende kommunevalgperiode. På det første styremøtet oppnevnte styret nye representanter til arbeidsutvalget for samme fireårsperiode.

UPÅVIRKET BEREDSKAP

Koronasituasjonen førte til at flere planlagte kurs og andre kompetansehevende tiltak ble avlyst eller utsatt. Flere av årets planlagte aktiviteter ble imidlertid gjennomført, innenfor smitteverngreglene.

- Selv om vi har vært nødt til å utsette noen møter og kurs, har det ikke påvirket

beredskapen vår. Vi har til enhver tid vært i stand til å respondere på en hendelse ved behov, forteller spesialrådgiver Alf Halsen i IUA Bergen region.

NY OPPRYDDING ETTER SKIPSFORLIS

Etter nye oppdagelser av isoporrester i området ved KNM «Helge Ingstads» forlis

(2018), ba Kystverket IUA Bergen region om bistand til å gjennomføre en sluttrydding i 2020.

- IUA Bergen region engasjerte Øygarden brann og redning KF til å koordinere og lede arbeidet, som igjen ble utført av ungdommer i sommerjobb, forteller Halsen.

BIDRATT I FYLKESROS

IUA Bergen region sitt sekretariat har bidratt i Fylkesmannen i Vestland sitt arbeid med fylkesROS. Dette arbeidet skal gi oversikt over risiko og sårbarhet i fylket, danne felles plattform for å forebygge uønskede hendelser og styrke samordningen av regionalt arbeid med beredskap og krisehåndtering.

Ny nasjonal brannvesen-logo

En ny felles logo skal gi brannvesenet i Norge en felles identitet. Vest brann- og redningsregion var først ute med å ta i bruk den nye logoen.

Målsettingen med en nasjonal logo er å styrke identitet, merkevare, stolthet og fellesskapsfølelse hos brannvesenet i Norge. Logoen skal være et felles overbyggende symbol og først og fremst brukes i nasjonale kampanjer. I tillegg kan også samarbeidende brannvesen/IKS og enkeltbrannvesen få tillatelse til å bruke logoen som sin egen med lokalt brannvesen-navn.

FØRST UTE I VEST

Vest brann- og redningsregion fikk sommeren 2020 lov til å være først ute med å ta i bruk logoen. Brannsjefene i samar-

beidet vedtok å ta den i bruk som regional felleslogo, med eget «navnetrekk» som del av symbolet. Med slik bruk av logoen understrekes den regionale tilknytningen, samtidig som den viser til det nasjonale brann-fellesskapet.

Den nye logoen ble først brukt på nettsiden og i brosjyrer. Etter hvert ble nytt informasjonsmaterieell, presentasjoner, rapporter og felles utstyr merket med den nye logoen. I løpet av året ble den nye logoen også utviklet for IUA Bergen region og 110 Vest.

Det er Brannvesenets informasjonsforum (BIF) som har tatt initiativet til en felles logo og arbeidet ble igangsatt mot slutten av 2018, med støtte fra Det store brannløftet. BIF er et samarbeidsforum for kommunikasjonsrådgivere i norske brannog redningsvesen. Foruten å dele erfaringer og kunnskap om brannforebyggende arbeid, jobber også BIF med å fremme et felles omdømme, på tvers av de enkelte korpserne.

Ny mobil øvingscontainer til regionen. Foto: Siv Kristin Hovland

Kato Veivåg fra Austevoll, Ragnhild Ø. Mortensen fra Bergen og Torleif Ones fra Kvam på fagsamling. Foto: Siv Kristin Hovland

Vest brann- og redningsregion

Et år med digital kompetanseheving og samarbeid om håndtering av koronasituasjonen

Antall medlemskommuner økte fra 16 til 18, da Stord kommune og Voss Herad sluttet seg til regionsamarbeidet i starten av året. Nå dekker Vest brann- og redningsregion cirka 10 000 kvadratkilometer og 480 000 innbyggere, noe som tilsvarer 92 prosent av befolkningen i regionen.

Gjennom året har brannsjefene i Vest brann- og redningsregion hatt jevnlig digitale statusmøter om koronasituasjonen. Alle brannvesen innførte stort sett de samme tiltakene. I enkelte tilfeller

måtte det innføres karantene ved mistanke om korona, men det ble påvist svært lite smitte hos ansatte i de ulike brannvesenene i regionen. Det ble registrert en moderat reduksjon i antall oppdrag.

For å ha en god oversikt over brann- og redningsberedskapen under pandemien, rapporterte brannsjefene i Vestland fylke ukentlig status til blant annet Nasjonalt brannfaglig råd, Fylkesberedskapsrådet og Lokal redningsentral (LRS/Vest politidistrikt).

UTVIKLET FLERE E-LÆRINGSKURS

Alle fysiske øvelser ble på et tidspunkt avlyst eller utsatt. Da ble kursbehovene i regionen kartlagt for å sørge for økt kompetanse på viktige tema. Det resulterte i fire ulike e-læringskurs, om temaene dyreredning, syvtrinnsmodellen, skogbrann og rapporteringssystemet BRIS.

FAGSAMLING FOR BRANNFØREBYGGING

23. januar ble det gjennomført en stor fagsamling for regionens brannforebyggende personell, på Hotell Augustin i

SAMMEN ER VI MANGE

- 371 heltidsansatte
- 551 deltidsansatte
- Totalt 922 ansatte, deriblant:
 - 15 brannsjefer
 - 23 ledere
 - 723 konstabler/utrykningsledere
 - 104 forebyggere (branningeniører og feiere)

Bergen. Samlingen besto hovedsakelig av en workshop hvor målet var å kartlegge hvilke forventninger og behov regionen har til Fagutvalg for brannforebyggende arbeid. Det var også viktig å skape relasjoner mellom brannforebyggere i regionen, og etablere en arena som kan bidra til utvikling, kompetanseheving og samarbeid på tvers.

KURS I DYREREDNING

10. og 11. februar ble det arrangert kurs i dyreredning på hovedbrannstasjonen i Bergen. Jan Helge Olsen, instruktør i Dyreredning Norge og pensjonert brannmester fra Sandefjord brannvesen, holdt kurset for 40 mannskaper fra 14 av

brannvesenene i regionen. Kurset besto av én teorigdel, og én praktisk del hvor mannskapene fikk prøve seg på ulike scenarier som kan oppstå med dyr som trenger hjelp.

WEBINAR FOR FEIE- OG TILSYNSPERSONELL

3. juni ble det for aller første gang arrangert fagsamling for feie- og tilsynspersonell. Målsettingen var å skape en møteplass hvor feie- og tilsynspersonell i regionen kan bedre kjent med hverandre, utveksle erfaringer, og hvor faglig stoff, arbeidsmetoder og generelle utfordringer blir løftet frem. Samlingen ble gjennomført på Teams og seksti personer deltok.

WEBINAR OM BEITE- OG LYNGSVIING

15. oktober gikk webinarret om beite og lyngsviing av stabelen. Deltakerne var både beredskaps- og forebyggende personell. Mons Kvamme fra Lyngheisenteret og Vigdis Vandvik fra Universitetet i Bergen presenterte bakgrunn for lyngbrenning, samarbeid mellom brannvesen og grunneiere, dokumentasjon ved brenning og hva som er lurt for brannvesen å tenke på ved gress- og lyngbrann.

Unik og allsidig øvelsescontainer

Alle brannvesenene i regionen får muligheten til å trene med øvelsescontaineren.
Foto: Siv Kristin Hovland

Vest brann- og redningsregion har kjøpt en mobil øvelsescontainer, som skal løfte kompetansen i regionen. Containeren inneholder blant annet øvelsesmomenter for røykdykking, dørforsering og arbeid på tak.

Den splitter nye containeren ankom Bergen lille julaften. Containeren er montert på en krokramme, og den fleksible løsningen skal gjøre det enkelt å transportere den til andre brannvesen i regionen for å drive øvelser lokalt.

MANGE ØVELSESMOMENTER

Øvelsesenheten er levert av Egenes Branteknikk AS, og er den første i sitt slag Egenes har produsert, i samarbeid med den britiske leverandøren Alpine Metal Tech. Den har en rekke funksjoner og ulike momenter, som CBRNE og øvelser for røykdykking og brannslukking. Den har blant annet en «evighetsdør», som kan forseres med hjelp av verktøy og innvendige vegger som kan flyttes på. Containeren er også utstyrt med trapp og kjøkkenbenk, hvor brann kan simuleres

med gass. Her er det også mulig å tilføre røyk. Gassbrenneren i den nye containeren gir mye renere branner enn det nedbrenningshus og vedfyrte røykdykkermoduler gir, men den vil likevel ikke helt kunne erstatte varme dykk.

Utvendig har containeren en fast stige for adkomst til tak, samt tak som kan løftes og rekkverk for trygg øvelse i høyden. Deler av taket kan også skråstilles og noe av rekkverket fungerer til rappellering og nedfiring. I taket er det utbyttbart panel, som gjør det mulig å øve på å skjære hull med motorsag. Varmeelement i dør gjør også at man kan øve med IR-kamera.

VIL LØFTE KOMPETANSEN I REGIONEN

En arbeidsgruppe, som består av Bjørn Dolve fra Voss, Gitle Smaadal fra Bjørna-

fjorden og Terje Madsen fra Bergen, har jobbet med å utarbeide øvelser og rutiner for containeren. Det er bedre å ha en mobil øvelsesenhet man kan flytte på, enn at mannskaper skal fraktes rundt om i regionen for å få øve.

Øvelsescontaineren er et kjærkomment tilskudd, som kommer til å løfte kompetansen til alle brannvesenene i regionen. Før containeren er klar til bruk, skal hvert brannvesen utnevne en superbruker som skal kurses i sikker bruk.

UNIK I NORGE

Før containeren til Vest brann- og redningsregion ble bestilt, var arbeidsgruppen i Nederland for å se på lignende øvelsesenheter og hente inspirasjon. I utlandet finnes det mange lignende containerkonsepter, ofte dobbelt så store. Her til lands, finnes det så langt vi kjenner til, ikke lignende multicontainere med så mange ulike øvelsesmomenter.

Plasthest skal gjøre det tryggere å redde dyr

Vest brann- og redningsregion sin splitter nye øvelseshest i plast skal hjelpe brannmannskapene i regionen til å øve på redning av store dyr.

Hesten bor til daglig hos brannvesenet på Askøy, og har en tilhenger som skal brukes til å frakte ham rundt i regionen. På den måten skal brannkonstabler i de ulike brannvesenene få øve på dyreredning. Målet er at enda flere skal få opplæring i hvordan redning av store dyr kan gjøres på en trygg måte, både for dyr og brannfolk.

Kommunene i brannsamrådet har gått sammen for å betale for hesten, som koster rundt hundre tusen kroner.

– Med denne hesten kan vi reise rundt og lære opp brannkonstabler i hele regionen. Det er rundt 750 operative mannskaper i Vest brann- og redningsregion, så potensialet til å få lært opp mange er

enormt, sier spesialrådgiver Pål Fromreide Hansen i Bergen brannvesen.

ØKENDE BEHOV

De siste tre årene har brannvesenet i regionen rykket ut til 300 oppdrag der dyr har trengt hjelp. Oppdragsmengden øker, og det blir mer og mer dyreredning. Med plasthesten blir øvelsene mer realistiske.

– Vi kan jo ikke bruke levende dyr og sette dem fast i en myr. Nå når vi har en hest som veier 200 kilo kan vi få mengdetrening, slik at mannskapene er godt forberedt, sier han.

HESTEN NORMANN

I anledning det nye tilskuddet i Vest brann- og redningsregion-familien ble det lyst ut

en intern navnekonkurranse. Det kom inn flere gode forslag, men navnet som ble nevnt flest ganger var «Normann». Plasthesten ble dermed oppkalt etter den siste hesten som tjenestegjorde i brannvesenet i Bergen.

Normann kom til Bergen brannvesen i 1930 da han var fire år gammel. Som 10-åring ble han solgt til Neevengården sykehus. Da var han en relativt ung hest, som fremdeles, dersom helsen hadde holdt, ville hatt mange gode år igjen i brannvesenet. Normann var brannkorpset sin aller siste hest i tjeneste, og da Normann og korpset ved Sandviken stasjon ble fotografert i mai 1936 viste de ham honnør da de tok farvel.

Øvelseshesten Normann ble første gang tatt i bruk under opplæringen til grunnkurs brannkonstabel. Noe av det viktigste med dyreredning er at brannmannskapene skal klare å beholde roen. Foto: Siv Kristin Hovland

110-sentralen i endring

Sigurd Hadeland
i «ny» 110-sentral.
Foto: Siv Kristin Hovland

110-sentralen har i 2020 registrert en merkbar nedgang i aktiviteten. Det har vært 13,8 % nedgang i totalt antall nødansrop og 11,4 % nedgang i totalt antall oppdrag. Antall unødige automatalarmer i gamle Hordaland inkludert Bergen gikk ned med 12,2 % sammenlignet med året før. Det er nærliggende å tilskrive dette et lavere aktivitetsnivå i samfunnet generelt under koronapandemien.

FORBEREDELSE TIL NY 110 VEST

Forberedelser til overtakelsen av 110-tjenestene fra Alarmsentralen i Sogn og Fjordane 1. februar 2021 har preget fjoråret for 110 Hordaland. Det har gjennom perioden vært mye aktivitet knyttet til avklaringer av personellmessige forhold. Det ble utarbeidet en fremdriftsplan for prosessen, og hospitering for personell fra Alarmsentral Sogn og Fjordane (ALSF) ble gjennomført i 3. tertial.

Fem ansatte fra tidligere ALSF besluttet å gå over til 110 Vest med arbeidssted

på Bergen hovedbrannstasjon fra 1. februar 2021. Lokalkunnskapene vil dermed bli videreført og kapasiteten på vaktlagene i 110-sentralen vil bli økt. Det skal være 20 vaktgående stillinger fordelt på fem vaktlag. Det økes med én ansatt pr. vaktlag: Fire på dagtid, tre på natt. I desember startet ombyggingen av nødsentralrommet for å øke antall arbeidsstasjoner i sentralen. Antall arbeidsstasjoner har økt fra fire til seks arbeidsstasjoner for å gi større arbeidsrom til de nye vaktlagene.

KOMPETANSEUTVIKLING OG ØVELSER

110 Hordaland skal også som 110 Vest være en fagsentral, og operatørene skal ha en brannfaglig bakgrunn. På den måten kan de være en god støtte og ressurs for operative brannmannskaper. Sentralen er inne i en periode med stor utskifting av personell.

Koronapandemien har begrenset mulighetene for å gjennomføre mye av den planlagte kompetanseutviklingen. 110-sentralen gjennomførte imidlertid ti øvelser sammen med politiets operasjonsentral og AMK.

NYTT OPPDRAGSHÅNTERINGS-SYSTEM UTE PÅ ANBUD

Det er gjort et omfattende arbeid sammen med andre 110-sentraler i anskaffelsesprosessen av nytt oppdrags-håndteringssystem. Det nye systemet skal etter planen være klar i begynnelsen av 2022, og er nå ute på anbud.

Ekstern kursvirksomhet

Å tilby kurs hos kundene istedenfor på brannstasjonen viste seg å være en populær og effektiv måte å gjennomføre kurs på. Dette vil Bergen brannvesen fortsette med, selv etter at samfunnet kommer tilbake til normalen.

Det har vært et interessant år å drive kursvirksomhet. De periodene hvor koronasituasjon ble for alvorlig, stengte vi ned hele kursaktiviteten. Kundene har vært veldig forståelsesfulle når vi har ringt dem og sagt at vi må utsette, sier kurskoordinator Øyvind Fagermo i Bergen brannvesen.

I starten av 2020 gjennomførte Bergen brannvesen flere av de faste kursene, blant annet brannvernkurs og førstehjelpskurs til helseinstitusjoner og barnehager i Bergen kommune, kurs i utrykningskjøring og vedlikeholdskjøring, samt grunnkurs for deltidsbrannkonstabel.

Da smittesituasjonen eskalerte, ble det vurdert hvilke kurs som måtte utsettes og hvilke som kunne gjennomføres med strenge smitteverntiltak. For å unngå å avlyse alt, ble det brukt mye tid på å finne alternative løsninger for hvordan kursene kunne gjennomføres på en trygg måte, som inndeling i mindre grupper og ekstra hygienetiltak. Enkelte av kursene for eksterne kunder ble holdt hos kundene lokalt, eller på områdene utenfor hovedbrannstasjonen.

- De periodene vi har levert kurs har vi vært strenge på smittevern. Vi har avklart på forhånd med kursdeltakerne at de må ha

på seg munnbind, hansker og holde én meters avstand fra hverandre. Det har i stor grad vært mulig å gjennomføre kurs med opptil ti kursdeltakere, sier Fagermo.

En annen løsning har vært å gjennomføre kurs digitalt. Dette ble blant annet gjort da ansatte i Equinor skulle kurses i industrivern.

FLYTTET KURS UT TIL KUNDENE

Det tiltaket som fikk best respons, var å flytte undervisningen i Helseprosjektet fra kurslokalene på brannstasjonen og ut til kundene. På denne måten er det mulig for flere ansatte fra bofellesskapene og institusjonene å delta. Til vanlig er det bare én eller to representanter, som har mulighet til å stille på kurs.

- Det har vært en kjempesuksess at vi reiser til kundene våre for å holde kurs for dem. I tilbakemeldingene fra bofellesskapene og institusjonene, kommer det frem at de vil ha det slik neste år også, sier Fagermo.

For brannvesenets del har dette også vært en mye mer effektiv løsning. Det har vært mulig å holde flere kurs for opp mot 30 personer på én dag.

SKOLEUNDERVISNING

Hvert år underviser brannmannskaper rundt 3 000 sjetteklassinger i brannvern. I 2020 var forberedelsene gjort, og søker med undervisningsmateriell stod klar på brannstasjonene. Da brannstasjonene stengte ned for å skjerme beredskapspersonell, måtte brannvesenet overlate brannvernundervisningen til skolene. Ved å bruke opplegget på brannvernskolen.no, kan lærerne enkelt gjennomføre brannvernopplæring selv.

Øyvind Fagermo driver kursvirksomheten i Bergen brannvesen. Foto: Siv Kristin Hovland

Kompetanse og øvelser

Det har gjennom året vært et relativt høyt aktivitetsnivå i Bergen brannvesen, til tross for strenge smitterestriskjoner. Alle interne øvelser har i stor grad blitt gjennomført, men etter detaljerte planer og tiltak for å ivareta til enhver tid gjeldende smittevernregler.

I perioden fra mars og frem til sommeren ble det kun gjennomført stasjonsvise øvelser, for å skjerme mannskapene på de ulike brannstasjonene fra hverandre. Av interne kurs ble redningsdykkerkurset og innsatslederkurset utsett til 2021.

De oppsatte PLIVO-øvelsene ble gjennomført i januar sammen med de andre

nødetatene. Etter at smittesituasjonen eskalerte i Norge, ble imidlertid de store planlagte øvelsene med eksterne aktører utsatt eller avlyst. Et eksempel på dette er storskala RITS-øvelsen i Oslofjorden.

Det ble i 2020 opprettet en OLU-gruppe (Operativ lederutvikling), som har arbeidet med å etablere en ny måte å trene systematisk ledelse på. Ved hjelp av det

digitale simuleringverktøyet Fire Studio kan man lage scenariobasert trening for operative ledere. Dette verktøyet utgjør kjernen i spillrommet på Bergen hovedbrannstasjon, som ble ferdigstilt i 2020. Konseptet vil bli videreutviklet i 2021.

Foto: Siv Kristin Hovland

Foto: Siv Kristin Hovland

STORSKALAØVELSER PÅ BRYGGEN

I september kjørte beredskapsavdelingen fire storskalaøvelser, én i hver brigade, med scenariet «storbrann på Bryggen». I tillegg til å bli enda flinkere til å håndtere branner i tett trehusbebyggelse, var hovedmålet å øke kompetansen på ledelse av store innsatser.

Brann på Bryggen er et skrekksenario for brannvesenet, så vel som for innbyggerne i Bergen by. Øvelsen 23. september begynte med en automatisk brannalarm på Bryggen klokken 13.06. Like etter fikk 110-sentralen melding om brann og røykutvikling inne i Bredsgården, og at evakueringen var i gang. To lag med røykdykkere ble sendt inn. En kvinne i et loftsvindu blir reddet ned av mannskaper på liften.

- Det er ikke ofte vi har slike storskalaøvelser med 30 mannskaper fra fire stasjoner i sving, sier seksjonsleder for beredskap, Tommy Kristoffersen

Storskala-øvelse betyr at løpet blir kjørt fullt ut med røyk, reell tidsbruk og «personer i nød». Bryggen er definert som ett av de tolv mest utsatte brannsmitteområdene i Bergen.

KREVENDE MED BRANN PÅ BRYGGEN

Bergen brannvesen prøver hvert år å ha minst én stor øvelse, hvor det øves på kompliserte branner. Bryggen er et komplekst skadested på grunn av de gamle trebygningene og mange hulrommene. En brann her krever både god koordinering og struktur på ledelsen på skadestedet. En annen ting som er

utfordrende, er alle menneskene som kan befinne seg der.

- På en fin sommerdag i Bergen kan det være tusenvis av personer her. Det kan gjøre evakueringen vanskeligere og det er noe vi må forholde oss til. Derfor er det greit å øve her i september, mens møblene til uteserveringen fortsatt står her, forteller Kristoffersen.

Øvelsen pågikk både i Bellgården, Jacobsfjorden og i Bredsgården, og alt tilgjengelig mannskap fra hovedstasjonen, Sandviken, Åsane og Laksevåg deltok på øvelsen, som varte i halvannen time.

- Dette fungerte veldig godt. Det er mye læring i en slik situasjon og det handler mye om hvordan man skal lede så mange og få satt alle i sving, sier innsatsleder Jan Aase.

GRUNKURS BRANNKONSTABEL

I løpet av ni uker var deltakere fra Bergen brannvesen, Rogaland brann og redning IKS og Askøy brann og redning gjennom opplæring for å fullføre to års utdanning for å bli brannkonstabel.

Røykdykkerøvelser, dørforsering, skogbrannhåndtering, urban tauredning og innsats i tunnel er bare noen av temaene elevene var igjennom i løpet av ni intensive uker med opplæring. Etter endt kurs skal de både ha teoretiske og praktiske kunnskaper og ferdigheter innen brann- og redningsfaglige emner.

ØVELSE I BERGEN FENGSEL OG DYREREDNING

I september ble det arrangert en større øvelse i Bergen fengsel, sammen med

Kriminalomsorgen og de andre nødetatene. Scenariet for øvelsen var brann i snekerverkstedet i fengselet, med røykspredning til tilstøtende verksted, korridor og trappeløp. Det var flere savnede personer, både innsatte og fengselsbetjenter. Målet med øvelsen var å øve på rutiner og samhandling mellom Bergen fengsel, brannvesenet, politi og AMK.

Deltakerne på grunnkurset fikk også øvd på redning av store dyr, da de var de aller første som fikk prøve ut den nye øvelshesten til Vest brann- og redningsregion.

Grunnkurs brannkonstabel ble gjennomført i henhold til Norges brannskole sin læreplan.

Nytt øvelsesfelt på Flesland

Bergen brannvesen fikk i 2020 en ekstrabevilgning på 3,5 millioner for å starte arbeidet med nytt øvelsesfelt på Flesland. Dette er i samarbeid med Avinor, og feltet blir bygget der Avinor skal ha sitt fremtidige øvelsesfelt. Høsten 2020 ble brukt til kravspesifisering, og anlegget skal stå ferdig sommeren 2021. Det er gitt igangsettingsvedtak for bygging av øvelseshuset og fundamentet for lagerbrakke på Flesland. Infrastruktur, som vann, avløp, strøm og fiber, blir levert av Avinor.

Foto: Siv Kristin Hovland

Vil ha flere kvinnelige brannkonstabler

*Katrine Gripsgård Hansen er stasjonert på Åsane brannstasjon, brigade A.
Foto: Siv Kristin Hovland*

Brannkonstabel-yrket har tradisjonelt vært mannsdominert. Det er ofte svært langt mellom damene, og fremdeles er kun fire prosent av norske brannkonstabler kvinner. Det ønsker Bergen brannvesen å gjøre noe med.

I september viet Bergen brannvesen ekstra oppmerksomhet til temaet rekruttering av kvinner til brannyrket. I den forbindelse ble det laget en film til sosiale medier med brannkonstabel Katrine Gripsgård Hansen i hovedrollen. Målet med filmen var å vise frem at brannyrket også er for kvinner, og kanskje bryte ned noen fordommer.

- Det er ikke bare de sterke kvinnene vi trenger. Vi trenger også de som bringer andre, gode kvaliteter inn i brannvesenet, sier Hansen.

EN DAG PÅ JOBB

I forbindelse med rekrutteringskampanjen hadde også Hansen takeover på Instagram-kontoen til Bergen brann-

vesen. Der kunne følgerne sende inn spørsmål om brannyrket, og de fikk et lite innblikk i hvordan livet som brannkonstabel i Åsane brannstasjon er.

- Det er viktig at beredskapspersonell gjenspeiler mangfoldet i samfunnet, og blant brannkonstabler er kjønnsbalansen dessverre svært ujevn. Det har derfor vært jobbet aktivt gjennom de siste årene for å promotere yrket blant kvinner. Vi har i noen grad lykkes med dette, men vi skulle gjerne sett at enda flere kvinner kvalifiserer seg og søker seg til dette spennende yrket, sier brannsjef Leif Linde.

*I elektriske løperhjul er det en litiumbatteripakke. Disse er sårbare for støt og kan ta fyr under lading.
Foto: Bergen brannvesen*

Branner i litium-ionbatterier

Brannen i litium-ion batteripakken på MF «Ytterøyningen» i Kvinnherad i 2019 var for mange en øyeåpner for den manglende kompetansen for hvordan man håndterer slike branner. I 2020 har Bergen brannvesen satset på kompetanseheving på batteribranner.

Når det begynner å brenne i et litium-ionbatteri, skjer en kjemisk prosess inne i battericellen, kalt «thermal runaway». Varmen gjør at den kjemiske prosessen går hurtigere og gir en selvforsterkende varmeeffekt. Ved høy nok temperatur frigjøres oksygen, i tillegg til brennbare og etsende gasser. En slik brann er derfor veldig vanskelig å slukke.

WORKSHOP OM BATTERIBRANNER

Evalueringen etter batteribrannen på MF «Ytterøyningen» viste at norske brannvesen mangler kunnskaper om sløkkemetoder og farer ved brann i litium-ionbatteri. For å øke kompetansen rundt batteribranner,

samlet Bergen brannvesen og Oilcomp AS flere av landets ledende private og offentlige aktører på dette området til en felles workshop i januar. Formålet var å bevisstgjøre produsenter og myndigheter på risiko knyttet til denne typen energilagere, i tillegg til å gjøre opp status på hva som er den beste kunnskapen om håndtering av slike branner. Dette skal bidra til å gi Vest brann- og redningsregion og brann-Norge bedre forutsetninger til å håndtere fremtidige hendelser på riktig måte.

Basert på workshopen utviklet Bergen brannvesen i samarbeid med Oilcomp AS

et e-læringskurs for Vest brann- og redningsregion og andre interesserte. Dette kurset skal gi deltakerne grunnleggende kunnskap om funksjon, risiko og beredskapstiltak ved branner i litium-ionbatterier.

VIL FORSKJE PÅ BRANN I LITIMUM-IONBATTERIER

Bergen brannvesen har, i samarbeid med blant andre NUI, FFI og Stavanger Universitetssykehus, tatt initiativ til et fire-årig forskningsprosjekt med målsetting om å utvikle bedre metoder og utstyr i møte med slike branner.

Bergen brannvesen har også fått på plass en avtale med et forsikringselskap om å få kondemnerte el-biler. Disse el-bilene skal brukes i forskningssammenheng, hvor planen er at brannvesenet skal teste ut praktisk gode måter for å håndtere batteribranner i el-biler.

HVL-studentene Thomas Halleraker, Åsmund Hovda og Levent Smakiqi ble årets vinnere av Firesafe sin pris for beste bacheloroppgave. Foto: Privat

Som en del av det videre arbeidet deltar Bergen brannvesen også i et internasjonalt nettverk med både brannvesen og batteriprodusenter. I dette nettverket deles erfaringer og kunnskap om håndtering av batteribranner. Nasjonalt er Bergen brannvesen med i Norsk forum for batterisikkerhet. Formålet er å spre kunnskap som kan øke sikkerheten ved bruk av litium-batterier, litium-ionbatterier og

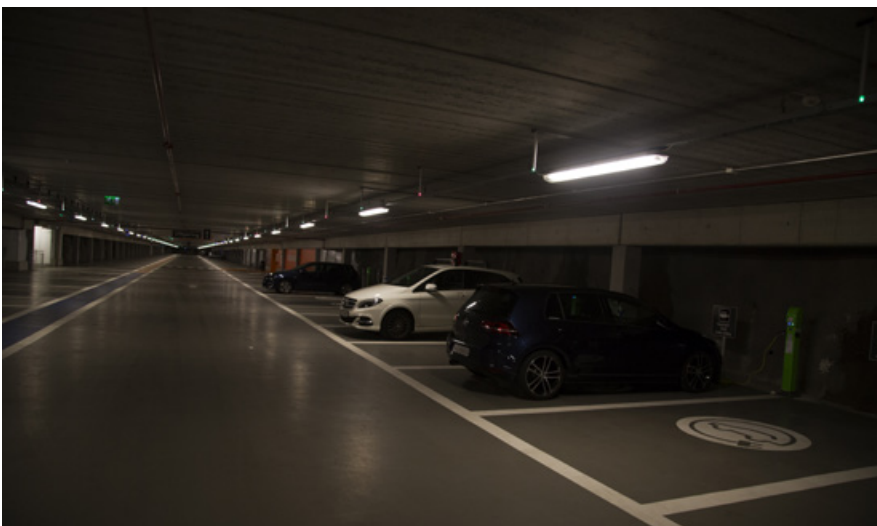
andre høyenergibatterier. Brannvesenet i Bergen, Oslo, Trondheim, Drammen og Stavanger har engasjert seg i arbeidet med en ny nasjonal veileder for håndtering av litium-ion-branner.

BACHELORSTUDENTER VANT PRIS

Brann i litium-ionbatterier produserer etsende og brann- og eksplosjonsfarlige gasser, som øker risikoen for innsatspersonell betydelig ved batteribrann i lukkede rom, som på skip og i parkeringskjellere. I samarbeid med Vest brann- og redningsregion leverte tre studenter ved Høgskolen på Vestlandet i 2020 en bacheloroppgave om «Risiko for innsatspersonell ved brann i litium-ionbatteri i lukkede rom». Studentene, som skrev oppgaven, vant prisen for beste bacheloroppgave fra Firesafe i 2020 og fikk toppkarakter.

BRANNER I EL-SPARKESYKLER

Bergen brannvesen har en rekke ganger rykket ut til branner i el-sparkesykler. Slike branner oppstår oftest i batteripakkene når el-syklene står til lading og også ofte i tilknytning til uoriginale deler. Batteripakker som er utsatt for mye støtskader har også en høyere risiko for å begynne å brenne.

El-biler med mange batteripakker ved siden av hverandre kan gi en mer intens brann, som ikke lar seg slokke så lett. Det kan være utfordrende i større garasjeanlegg, som her i Kystbygarasjen. Foto: Bergen brannvesen

Deltar i forskningsprosjektet DYNAMIC

Bergen brannvesen deltar som hovedbruker i forskningsprosjektet Reducing fire disaster risk through dynamic risk assessment and management (DYNAMIC).

Prosjektet er et samarbeid mellom Høgskulen på Vestlandet, Universitetet i Bergen, Møreforskning, universiteter i Storbritannia, Østerrike, og USA og flere brannvesen. Det er et 5-årig prosjekt og finansiering er sikret gjennom Norges forskningsråd.

PROSJEKTET SKAL:

- Utvikle modellering for å forstå hvorfor branner blir store, og hvordan brannrisikoen påvirkes av endrede klimaforhold og nye former for landskapsforvaltning
- Utvikle bedre teknologi for varsling av brannrisiko
- Arbeide for redusering av brannfarlig biomasse i grenseflatene mellom natur og bebyggelse
- Støtte lokale initiativ knyttet til landskapsforvaltning og risikostyring i utmarksområder
- Bidra til at planlegging av bebyggelse og landskapsforvaltning blir vurdert i sammenheng
- Utforske nye metoder for øving på katastrofeberedskap

Søkte etter overlevende i Gjerdrum

Natt til 30. desember gikk et av de største kvikkleireskredene i Norge på Ask i Gjerdrum. USAR-mannskaper fra Bergen brannvesen deltok i den krevende redningsaksjonen, der 10 mennesker mistet livet.

Et USAR-team på fem personer fra Bergen brannvesen ble sendt til Gjerdrum for å bidra i søket i skredområdet.

– Det er få i landet som kan utføre dette arbeidet, og vi som har denne spesielle kompetansen må hjelpe til, sier brannsjef Leif Linde.

Mannskapene fra Bergen fikk tildelt et

søkeområde, og allerede første dagen var de med på å finne en av de omkomne. Gruppen jobbet i skredområdet i totalt fem dager.

– Det er var lange dager med tungt og krevende arbeid, men fokuset var hele tiden å finne de savnede. Vi var innstilt på å bidra så lenge det var behov for oss, sier Tore Vetaas som leder USAR-redningsgruppen fra Bergen.

USAR-mannskapene er spesialtrente på søk og redning i sammenraste bygninger og konstruksjoner i ras og skred. Her sager de gjennom betong i Gjerdrum. Foto: Thomas Hansen

SVÆRT ERFARNE REDNINGSFOLK

Etter flere tragiske ras i 2005 ble en ny ROS-analyse utarbeidet, og Bergen brannvesen fikk midler til å kjøpe inn utstyr og få grundig opplæring i fagområdet USAR.

Gruppen består i dag av 28 personer som er fordelt på fire vaktlag i Fana brannstasjon. Mannskapene har vært med på

flere krevende redningsaksjoner og øver ukentlig. Teamet, som består av Eivind Nævdal, Tord Blom, Kenneth Gjerde, Thomas Hansen og fagansvarlig Tore Vetaas, er alle svært erfarne redningsfolk.

- Vi krever erfaring for å få lov til å stå i denne tjenesten. Dette er personer med lang fartstid og bred erfaring fra mange ulike typer oppdrag. De er spesialtrente på søk og redning i sammenraste bygninger og konstruksjoner i ras og skred, forteller brannsjef Linde.

TAR MED SEG VIKTIG ERFARING

Teamet opplevde å bli tatt svært godt imot på Gjerdrum, og fikk en grundig briefing av redningsledelsen på stedet. Samarbeidet mellom etatene og de ulike USAR-teamene fra Oslo, Trondheim, Nedre Romerike og Bergen fungerte godt. Arbeidsoppgavene til mannskapene fra Bergen var å demontere og flytte på ødelagte hus og bygninger, ved hjelp av motorsag eller andre håndverktøy.

Onsdag 6. januar kom Bergen brannvesens redningsmannskaper hjem igjen fra Gjerdrum. Med seg hadde de viktig erfaring og mange inntrykk. De hadde lært mye om hvordan man kan samarbeide på

tvers av kommunale og fylkeskommunale grenser, og også hvordan de andre USAR-gruppene er organisert, utstyret de bruker og hvilken kompetanse de har.

VIL SAMORDNE USAR-GRUPPENE

I dag finnes det ikke en nasjonal samordning av arbeidet i USAR-gruppene.

- Ingen brannvesen er rustet for å håndtere slike hendelser alene. Til tross for at det er kontakt mellom landets ulike USAR-grupper, vil en bedre koordinering styrke denne viktige tjenesten og arbeidet hadde blitt enda mer profesjonalisert. Vi ønsker oss regionale grupper med et nasjonalt ansvar for å rykke ut, sier brannsjef Leif Linde.

Skal de jobbe sammen i et skredområde som dette, så må USAR-gruppene være samtrent. Nå jobber flere av brannsjefene som var involvert i skredet med å få til felles kompetanse, utstyr og samtrening for gruppene.

- Vi har hatt dialog med Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap om at de bør ta initiativ til dette. Noen av oss har også vært i dialog med justiskomiteen for å få politikerne til å se behovet, forteller Linde.

Status for arbeidet med ny Fana brannstasjon

USAR-tjenesten i Bergen brannvesen holder til i den gamle brannstasjonen på Paradis i Fana. De gleder seg til å flytte inn i en ny og moderne brannstasjon med god plass og en mye bedre plassering lenger sør. Den nye Fana brannstasjon skal etter planen stå ferdig mot slutten av 2022.

Detaljering, prosjektering og grunnarbeid for den nye brannstasjonen i Fana er gjennomført. Prosjektet avventer imidlertid igangsettingsvedtak for oppstart av byggearbeidet. Igangsettingsvedtak krever dispensasjon fra gjeldende reguleringsplan med hensyn til tilkomst. Først når igangsettingsvedtaket foreligger, kan betongarbeider for byggeprosjektet og opparbeidelse av tilkomstvei starte opp. Grunnet behovet for dispensasjon fra reguleringsplanen er prosjektet betydelig forsinket. I siste status fra Etat for utbygging meldes det imidlertid om oppstart i mars 2021.

Foto: Thomas Hansen

Foto: Siv Kristin Hovland

Korona-året 2020

26. februar 2020 fikk Norge sitt første tilfelle med påvist koronavirus - en kvinne i Tromsø testet positivt etter en reise til Kina. Torsdag 27. februar satte Bergen brannvesen krisestab. Dette ble starten på et svært annerledes år, også for Bergen brannvesen.

Likhet med alle andre deler av samfunnet, har utbruddet av koronaviruset påvirket driften av brannvesenet. For beredskapspersonell har året brakt tidvis endring i turnus, strenge smittevernrutiner og svært begrenset kontakt

med andre kolleger. For brannforebyggende personell og andre dagansatte har hjemmekontor blitt den nye hverdagen. Brannvesenet har gjennom året fulgt både innstramminger og oppmykninger i tiltak i takt med nasjonale og lokale ved-

tak og retningslinjer. Ved årsskiftet kunne vi notere kun to tilfeller av smitte hos ansatte.

STABSARBEIDET

Allerede dagen etter det første bekrefte-
te smittetilfellet i Norge, etablerte Bergen en krisestab, som fortsatt er i full virksomhet over i 2021. Staben består av personell på tvers av avdelinger og funksjoner, og har som oppgave å overvåke utviklingen, planlegge og fortløpende iverksette tiltak. Målsettingen er å hindre og begrense smitte, samt sikre

utholdenhet i organisasjonen og hindre alvorlige driftsforstyrrelser hos 110- og beredskapspersonell. Staben utarbeidet raskt en beredskaps- og kontinuitetsplan, som beskriver fire beredskapsnivå med tilhørende tiltak.

DEN FØRSTE FASEN

De første smitteverntiltakene ble innført umiddelbart. Det ble kjøpt inn smittevern-utstyr, informert om hygienetiltak og lagt vekt på skjerming av beredskapspersonell gjennom mindre mobilitet på stasjonene. Flere ansatte var på ferie i høysmitteområdet Tirol i Østerrike. De fikk SMS med informasjon og ble bedt om å holde seg hjemme i 14 dager før de kunne gå på jobb.

11. mars, dagen før Norge stengte ned, ble det varslet enda strengere tiltak i Bergen brannvesen. Alle brannstasjonene ble nå stengt for besøkende. Dagansatte, personell i beredskapsavdelingen og 110-sentralen ble tildelt separate innganger og skulle ikke ha fysisk kontakt på jobb. 110-sentralen og beredskaps-personelletts oppholdsrom og gymsaler ble avskjermet fra andre ansatte.

Reise- og møtevirksomhet, øvrige samlinger og arrangementer ble i all hovedsak avlyst. Det ble innført stans i tilsyn i private hjem, mens feiing fra tak fortsatte som normalt. Det pågikk en løpende vurdering av brannvesenets eksterne kursaktiviteter, og ikke minst satte brannvesenet i gang forberedelser til hjemmekontor for de som hadde anledning til det. Staben utarbeidet veiledninger for både beredskapspersonell og brannforebyggende personell knyttet

til håndtering av arbeidet i koronasituasjonen.

BRANNFØREBYGGING FRA HJEMMEKONTOR

For brannforebyggende avdeling gikk første fase av koronapandemien med til å

løse praktiske utfordringer. Mange ansatte ble sendt på hjemmekontor uten å ha de praktiske kontorløsningene på plass. Det var mangel på bærbare datamaskiner og tilganger til kommunene sine systemer hjemmefra. I løpet av noen hektiske uker kom det meste likevel i orden.

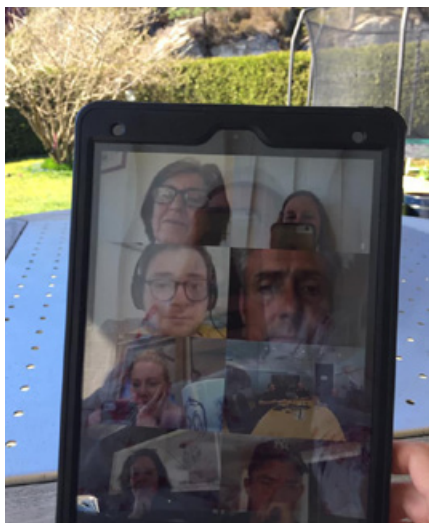

Foto: Siv Kristin Hovland

Digital Åpen brannstasjon

Siden årets Åpen brannstasjon ikke kunne gjennomføres, ble det isteden arrangert livesending på Facebook og YouTube med Brannbamsen Bjørnis. I sendingen var det innslag fra brannstasjoner rundt om i Norge, også fra Bergen. Til livesendingen ble det laget en film hvor Bjørnis fikk være med mannskapene i Sandviken brannstasjon på brann- og redningsbåten Sjøbrand. I Byfjorden reddet de opp en mann som hadde falt i sjøen. Åpen brannstasjon gjennomføres årlig på 350 brannstasjoner i Norge, og på et vanlig år samler arrangementet rundt 250 000 besøkende på landsbasis.

Korona-året 2020

Sånn har møtene blitt. Foto: Kari Slaatta.

Siden det ble stans i fysiske tilsyn i boliger og i særskilte brannobjekter, måtte ledere og tilsynspersonell finne nye måter å jobbe på. Man hadde for eksempel ikke en løsning for gjennomføring av digitale dokumenttilsyn i særskilte brannobjekter.

Planen var å utvikle den tekniske løsningen for slike tilsyn i løpet av 2020, og så integrere den i det nye fagsystemet CUBIT. Avdelingen var ikke forberedt på å måtte gjøre dette allerede i mars. Utviklingen av en slik løsning ble skyvet helt opp på prioriteringslisten, og etter dette kom på plass ble det i løpet av året gjennomført flere hundre slike tilsyn.

SMITTEVERNTILTAK FOR BRANNMANNSKAPENE

Med vaktbytter og normalt tett kontakt innad i vaktlagene, har det vært svært viktig å følge gode planer for hygienetiltak. Ved påtroppende og avtroppende

Leder for brannforebyggende avdeling, Janicke Larsen, på sitt hjemmekontor. Foto: Privat

vakt skal mannskapene sprite og vaske utstyr og definerte områder i stasjonen og i bilene. Under vakten skal også en rekke områder rengjøres, i tillegg til at man må være nøye med personlig hygiene og avstand til kolleger, særlig de som ikke tilhører vaktlaget.

I midten av mars ble det laget til First responder kits. Disse ble delt ut til alle mannskapsbilene i alle brannstasjonene. Kit-ene inneholder engangshansker, munnbind FFP3, vernebriller og smittevernkleddress.

Foto: Morten Garfield

ENDRET TURNUS FOR BEREDSKAP

Fra og med mandag 16. mars innførte Bergen brannvesen ny turnus for mannskapene i beredskapsavdelingen. Turnusplanen ble satt opp med to istedenfor seks arbeidsperioder pr. vaktlag over fire uker. Formålet med ny turnus var å minimere risiko for smitte mellom vaktlag ved å kun ha åtte vaktskifter i løpet av fire uker, istedenfor 24. Ved smitte på et vaktlag ville dessuten smitte kunne oppdages i friperioden mellom vaktene. Den nye turnusen førte med seg både fordeler og ulemper, og fra 13. april 2020 gikk Bergen brannvesen tilbake til opprinnelig turnus.

LEGEVAKTBILEN

Legevaktbilen har under koronapandemien hatt oppdrag til personer med behov for testing og uten muligheten å oppsøke luftveisklinikker og teststasjoner. Oppdragene har ikke vært så mange, men de er viktige for den det gjelder.

DROPP VIRUSDREPING I STEKEOVNEN

I mylderet av smittevernråd og anbefalinger reagerte Bergen brannvesen særlig sterkt på oppfordringen om å bruke en varm stekeovn for å bli kvitt coronavirus

Foto: Siv Kristin Hovland

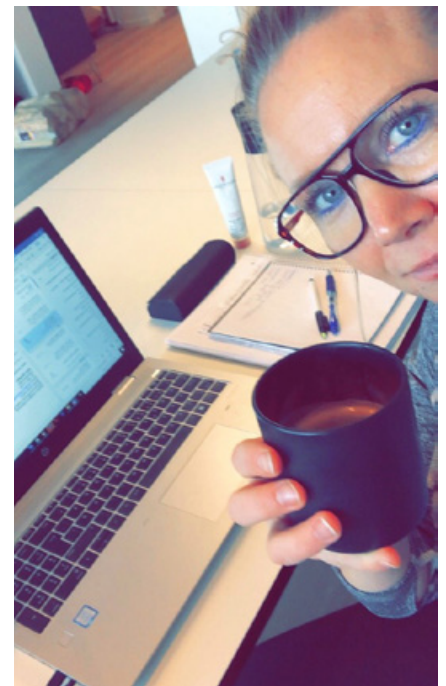
Annerledes 17. mai-feiring

På grunn av koronasituasjonen ble det en noe annerledes nasjonalfeiring enn hva vi er vant til. Prosesjonen i Bergens gater ble avlyst, og det ble ikke arrangert noen form for festligheter i gamle hovedbrannstasjonen. En tradisjon som så langt man vet, ikke har blitt brutt siden krigens dager. Flaggingen i Bergen by ble likevel opprettholdt, og det ble også lagt ned krans til minne om de falne brannfolkene under krigen. For å unngå at store folkemengder samlet seg i sentrum, ble det etter initiativ fra 17. mai-komiteen, arrangert bydelskortese for å bringe en del av feiringen ut i alle bydelene. Den tradisjonelle talen til brannsjefen måtte også gjøres på et annet vis, nemlig som en digital videohilsen til alle ansatte.

på for eksempel leker og aviser. 17. mars publiserte vi derfor følgende melding på 110-sentralens Twitter-konto:

«I NRK sin direktesending ble folk oppfordret til å legge diverse gjenstander i stekeovnen på 75 grader for å drepe coronavirus. Nå får vi inn spørsmål om dette er lurt. Det anbefaler vi ikke! Vi har mer enn nok å gjøre, og vil gjerne slippe å rykke ut til brente leker og aviser.»

Feiermester Carita Johnstad Monsen
på hjemmekontor. Foto: Privat

Smittevern blir tatt på alvor. Øyvind Fagermo demonstrerer bruk av utstyr fra First responder-kits i garasjen på hovedbrannstasjonen.
Foto: Siv Kristin Hovland

ALT BLIR BRA

Det kan være skremmende når ingenting er som det pleier å være, og hverdagen blir totalt forandret. Derfor begynte barn over hele verden å tegne og henge opp regnbuer til håp og trøst under koronapandemien. For å muntre opp innbyggerne i Bergen, hang Bergen brannvesen seg på #altblirbra-bølgen. 27. mars tegnet vi en fargerik regnbue med kritt på plassen utenfor hovedbrannstasjonen, og vaktlaget fra brigade B stilte opp for å minne om at det kommer lysere tider.

STOR UNDERSØKELSE BLANT ANSATTE

21. august satte Bergen brannvesen i gang en større undersøkelse blant alle ansatte, for å finne ut hva de syntes om håndteringen av koronasituasjonen så langt. I all hovedsak var det positive tilba-

kemeldinger. Det kom imidlertid også inn noen svar og kommentarer, som pekte på at enkelte utfordringer kunne vært løst på bedre måter.

Felles for langt de fleste ansatte var oppfatningen av at Bergen brannvesen tok utbruddet av Covid-19 tidlig på alvor. De aller fleste mente også at brannvesenet var tidlig ute med å sette i verk smitteforebyggende tiltak og at det var tilstrekkelig tilgang på smittevernutstyr. Majoriteten mente at Bergen brannvesen ikke hadde hatt for strenge tiltak. Vel 80 % oppgav at de hadde tilgang på nok, relevant informasjon om koronasituasjonen og tiltak i Bergen brannvesen.

EN MER DIGITAL HVERDAG

Når vi med tiden kan legge koronaperioden bak oss, og samfunnet og brannves-

enet skal tilbake til en normal arbeids hverdag, vil nok ikke alt være det samme som før likevel. Kurs, møter og annen kommunikasjon på digitale plattformer er blitt en varig del av hvordan vi jobber og lærer. Hyppige Teams-møter for brannmestrene erstatter sjeldnere fysiske møter, og gjør at vi holder oss mer oppdatert og i mange tilfeller kommer nærmere hverandre. Dette skal vi ta med oss, men vi kommer ikke bort fra at vi også mister mye, når vi ikke møtes ansikt til ansikt. Følelsen av å være en fysisk del av et fellesskap er et savn hos de rundt 80 dagan-satte i Bergen brannvesen. Vaksineringsen som startet i januar 2021 markerer mest sannsynlig begynnelsen på slutten for pandemien, og vil forhåpentligvis gi alle ansatte muligheten til å troppe opp på brannstasjonene igjen i løpet av året som kommer.

HR, HMS, kvalitet og miljø

STYRINGS- OG KONTROLLMILJØ

Bergen brannvesen har en tydelig organisasjonsstruktur. Det foreligger stillingsbeskrivelser og stillingsinstruksjoner på ulike nivå i organisasjonen, som beskriver arbeidsoppgaver, ansvar og myndighet. Økonomiske fullmakter dokumenteres og lagres.

Ansvar og oppgaver mellom linje og stab er fordelt og kjent. Det er etablert strukturer for plan- og oppfølgingsprosesser. Det foreligger tydelige forventninger til ledere når det gjelder ansvar for måloppnåelse. Etaten sikrer at ledere som har ansvar og oppgaver knyttet til måloppnåelse har nødvendig kompetanse.

Alle rapporterte avvik og uønskede hendelser uavhengig av type gjennomgås

ukentlige i brannsjefens ledergruppe og følges opp inntil de er lukket med tiltak.

RISIKOSTYRING

Bergen brannvesen har ni strategiske mål. Balansert målstyring benyttes for å sikre målrettet og effektivt drift. Mål brytes ned og inngår i konkrete handlingsplaner som er fordelt mellom stab og linje. Det rapporteres tertialvis på alle nivå. Myndighetskrav, konsernkrav og selvpålagte krav er kartlagt. Kontroll av etterlevelse inngår som en del av internkontrollen.

Bergen brannvesen har god oversikt over risikobildet. I 2019 ble alle risikovurderinger revidert og dokumentert i CIM, som er etatens styringssystem. Det rulleres årlige handlingsplaner for HMS,

som tar utgangspunkt i kartlagt risiko. Disse omfatter alle våre tjenesteområder.

INTERNKONTROLLTILTAK, HMS

Etatens egenart krever overvåking, kontroll og dokumentasjon på en rekke områder. Det foreligger tydelige systemer og arbeidsdeling for daglig sjekk av kritisk utstyr som verifiseres og dokumenteres. HMS er en sentral del i opplæringen av nye brannmannskaper og naturlig integrert i alle arbeidsprosesser.

Bergen brannvesen har kartlagt potensielle risikoer og utfordringer knyttet til etatens ansattes når det gjelder helse, arbeidsmiljø og sikkerhet. Vi rullerer årlig en plan som prioriterer områder, som må ha særlig fokus i hverdagen basert på resultater av kartlegging og vurdering av

D-brigaden fra hovedbrannstasjonen og Sandviken brannstasjon, julaften 2020. Foto: Sondre Bryn

Mannskapene sørger for å følge smitteverntreglene. Foto: Siv Kristin Hovland

risiko. I tillegg rulleres en plan for periodiske aktiviteter som angir tidspunkt for ulike HMS-aktiviteter gjennom året. Alle HMS-avvik og uønskede hendelser registreres i etatens styringssystem og følges opp av nærmeste leder.

Høsten 2017 ble det lagt ned et betydelig arbeid knyttet til risikovurdering av områder med risiko for korrupsjon. Bergen brannvesen har siden inngått avtale med innkjøp konsern, som har overtatt de anskaffelsesfaglige oppgavene som tidligere ble utført av egen innkjøpsressurs hos Bergen brannvesen. Oppgavene er tilbakeført til Bergen brannvesen fra 1. januar 2020.

VARSLING

Bergen brannvesen er godt kjent med de

nye reglene om varsling som ble innført 01.01.2020. Gjennom intranettet «Allmenningen» har alle ansatte fått informasjon om endringene i regelverket. Vi har en åpen organisasjonskultur og oppfordrer alle ansatte til å si fra om kritikkverdige forhold.

ETISK STANDARD

Informasjon om kommunens etiske standard er tilgjengelig på intranettet. Hver avdelingsleder har ansvar for at nyansatte blir introdusert for Bergen kommunes verdier og etiske standard.

INKLUDERENDE ARBEIDSLIV (IA)

Bergen brannvesen arbeider aktivt med arbeidsmiljø og nærvær. Etaten er godt kjent med innsatsområdene i den nye

IA-avtalen og har fokus på å jobbe forebyggende og følge opp lange, gjentakende og hyppige sykefravær. Resultater fra medarbeiderundersøkelsen som ble gjennomført i oktober 2020 benyttes i arbeidet med arbeidsmiljøutvikling.

UTVIKLINGSTREKK I SYKEFRAVÆRET

Nærværet for Bergen brannvesen var 95,5% for året 2020. Dette gir et gjennomsnittlig sykefravær på 4,5 %. Målet for 2020 var et nærvær på 94,5 %. Tilsvarende tall for 2019 var 94,4 % nærvær og 4,6 % fravær som skyldes sykdom. Vi registrerer fortsatt svingninger gjennom året, forskjeller mellom avdelinger og at sykefravær over 16 dager står for flest tapte dagsverk.

SYKEFRAVÆRSTILTAK

Kunnskap om regelverk sammen med god kvalitet og forutsigbarhet i oppfølgingen av medarbeidere som er sykmeldt er viktige tiltak i sykefraværsarbeidet.

LIKESTILLING

- Antall ansatte: 289 (288,8 årsverk)
- Herav menn: 250 (250 årsverk)
- Kvinner: 39 (38,8 årsverk)

Brannsjefens ledergruppe består av åtte personer. Fire av disse er kvinner.

Bergen brannvesen legger kvalifikasjonsprinsippet til grunn ved all rekruttering. Vi opplever god tilgang på kvalifiserte søkere når stillinger lysnes ut. I slutten av 2020 ble det gjort forberedelser til nytt aspirantopptak. Selve opptaket startet i januar 2021. Vi ønsker flere kvinnelige brannkonstabler og er opptatt av å gjøre yrket godt kjent blant kvinner. Ved fremtidige opptak vil det bli iverksatt ytterligere tiltak for å nå ut til kvinner spesielt. Det er i 2020 innført egen prosedyre for gravide og ammende røykdykkere.

REKRUTTERING 2020

- 2 brannkonstabler
- 2 feiersvenner
- 2 informasjonsrådgivere (1 har vært vikar siden 2019)
- 4 spesialarbeidere (feiring og tilsyn)

Herav kvinner

- 1 feiersvenn
- 1 informasjonsrådgiver

AVGANG 2020

- 4 operative mannskaper – pensjon
- 2 brannkonstabler sluttet
- 4 feiersvenner sluttet
- 1 ingeniør sluttet
- 1 informasjonsrådgiver sluttet
- 1 konsulent – pensjon
- 1 økonomileder sluttet

Foto: Siv Kristin Hovland

Feiret jublantene

I november ble en flott gjeng med jublanter hedret for lang og tro tjeneste i Bergen brannvesen. Noen av dem har jobbet i brannvesenet i hele 40 år. Britt Brattetveit, som også gikk av med pensjon i 2020, var en av dem. Brannsjefen delte ut gaver og holdt tale til jublantene, og det ble en fin feiring - med én meters avstand.

LEDERUTVIKLING

Bergen brannvesen har gjennom mange år kjørt et eget program for ledere og nøkkelpersonell. Det ble startet et nytt kurs i 2019, ble avsluttet i oktober 2020. Kurset gir grunnleggende kunnskap i lederrollen og har vist seg å være et nyttig verktøy og en god inngangsport til lederrollen.

Med flere nye ledere i brannsjefens ledergruppe har det vært fokus på å utvikle gruppen gjennom å reflektere over kvaliteter og forbedringsområder. Dette har gitt grunnlag for å konkretisere tiltak og oppfølgingsområder som ledergruppen har jobbet med i 2020.

KOMPETANSEUTVIKLING

Brannforebyggende avdeling har tatt i bruk Dossier i arbeidet med digital kompetansestyrking. Så langt har det vist seg å være mest hensiktsmessig å benytte GAT for beredskapsavdelingen og for

110-sentralen. Vi vurderer fortløpende mulighetene for å ta i bruk Dossier også for disse avdelingene.

UTVIKLINGSMULIGHETER

De tre linjeavdelingene leverer ulike tjenester. Det finnes gode utviklingsmuligheter for ansatte i Bergen brannvesen både når det gjelder fag og rolle. Arbeidet med ny personalpolitisk handlingsplan skal revitaliseres. Det vil bli jobbet med denne i 2021.

Bergen brannvesen forsøker så langt det lar seg gjøre å tilrettelegge arbeidshverdagen for ansatte som har spesielle behov. Dette inngår som en naturlig del av vår personalpolitikk.

ARBEIDSTID/DELTID

Bergen brannvesen har i all hovedsak heltidsansatte. Dette er også vår politikk. De få som er i deltidstilling innehar dette etter eget ønske.

BESKYTTELSE MOT TRAKASSERING/MOBING

Ledergruppen i Bergen brannvesen er godt kjent med lovendringen som trådte i kraft 1. januar 2018 og som representerer en forenkling og klargjøring av lovverket. Som arbeidsgiver er det nulltoleranse for mobbing og trakassering. Dersom slike saker skulle oppstå vil de bli behandlet i tråd med «Retningslinjer for håndtering av mobbing/trakassering i Bergen kommune».

MILJØ OG GRØNN STRATEGI

Bergen brannvesen har en miljøvennlig kantine for ansatte. Alle medarbeidere

oppfordres til å gå eller sykle til jobb gjennom gå- og sykkelaksjonen. Det er godt tilrettelagte fasiliteter for ansatte som sykler, med egen sykkelgarasje, garderobe og dusj. Bergen brannvesen har kjøpt inn tre sykler som benyttes av ansatte som skal på korte oppdrag i bykjernen.

Etaten har etablert et avfallshåndteringssystem med sortering for de fleste avfallstyper. Det er løpende kontakt med byggeier med hensyn på energisparende og miljøvennlig drift av de bygningene som disponeres. Ved anskaffelse av nye småbiler vurderes alltid alternativer til fossilt drivstoff. Mindre kjøretøyer er ut-

styrt med piggfrie vinterdekk. De fleste biler står tilkoblet strøm/motorvarmer når de ikke er i bruk.

Vi legger vekt på at våre anskaffelser og vår praksis er innrettet slik at den bidrar til redusert miljøbelastning og fremmer klimavennlige løsninger så langt det er mulig. I 2020 ble Bergen brannvesen resertifisert som Miljøfyrtårnsbedrift.

Deltakerne på grunnkurs brannkonstabel tok turen opp Stoltzkleiven og videre til Fløyen. Foto: Kurt Rusås

Nye rutiner for gravide brannkonstabler

Foto: Christoph Mandler Carlson

I 2020 hadde Bergen brannvesen for aller første gang en gravid brannkonstabel i sine rekker. Det bidro til fortgang i arbeidet med nye rutiner for innsatspersonell gjennom et svangerskap.

Mia Iden Helleesen satte pris på at hun som gravid ikke ble plassert på et kontor, men fikk fortsette å opparbeide seg erfaring i feltet. Hun har jobbet i Bergen brannvesen siden mai 2018, og er dermed relativt fersk brannkonstabel.

AKTIV HELE VEIEN

Under svangerskapet har Helleesen hatt tilrettelagte arbeidsoppgaver, som har gjort det mulig for henne å være aktiv på vaktlaget sitt hele veien. Dette har vært verdifullt for både henne og brannvesenet.

- Dette var «nytt» for oss, samtidig som det selvsagt er helt vanlig. Tradisjonelt har det vært få kvinner i beredskap, og

det er det fremdeles. Selv om arbeidet med å tilrettelegge for dette var godt i gang før Mia ble gravid, har vi i Bergen ikke hatt etablerte rutiner på dette før nå. Med Mia fikk vi testet rutineene i praksis underveis, forteller Irene Gjesdal Mo, ressurskoordinator i beredskapsavdelingen.

Ved å følge de nye rutineene for gravide brannkonstabler, har hun ivaretatt både kompetansen og sin egen sikkerhet.

- Jeg setter jobben veldig høyt. Det er alltid noen arbeidsoppgaver som kan gjøres, selv når magen begynner å bli stor, sier Helleesen.

FIKK IKKE RØYKDYKKE

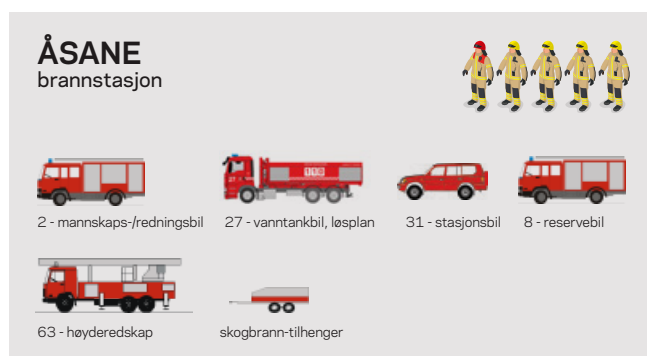
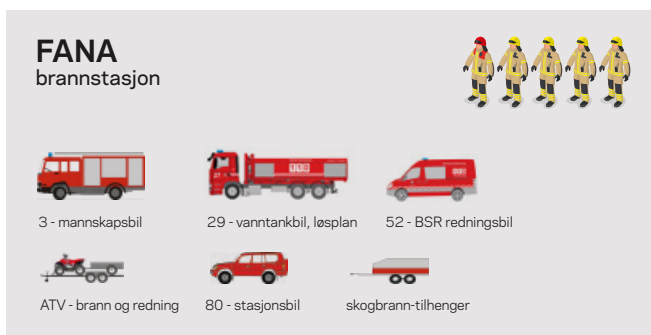
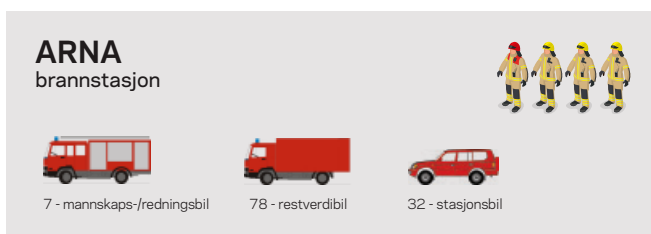
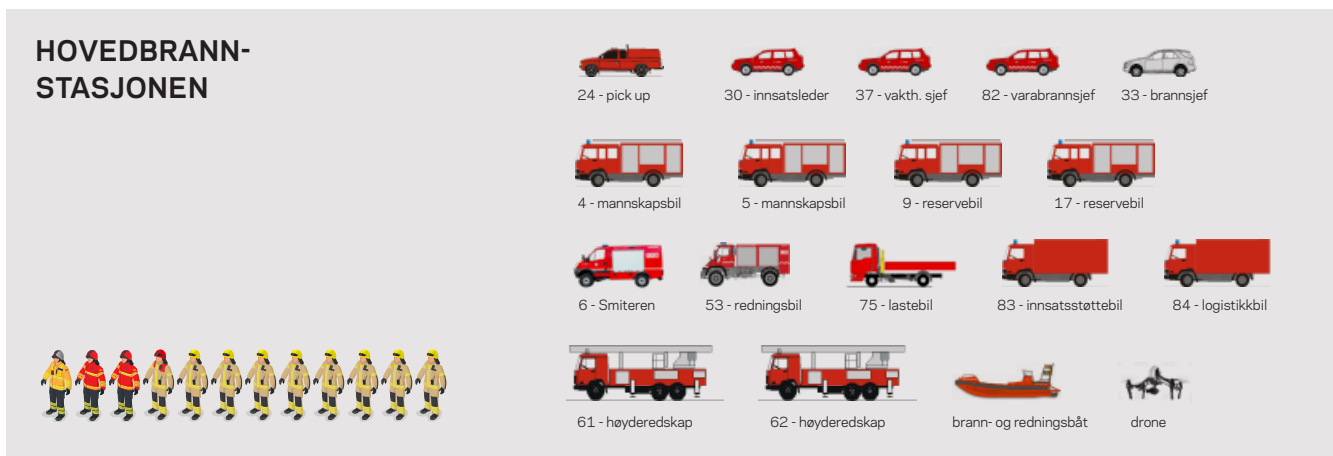
Røykdykking og det å slokke branner medfører risiko, og under svangerskapet fikk ikke Helleesen lov til å utføre arbeidsoppgaver der barnet eller hun selv ble utsatt for røyk og kjemikalier. Utrykning til trafikkulykker, vannlekkasjer eller andre typiske oppdrag var derimot ikke noe problem.

Som arbeidsgiver ønsker vi å tilrettelegge på en ordentlig måte, og vil at brannvesenet skal være en god arbeidsplass også når man er gravid. Ingen kvinner som vurderer brannyrket i Bergen brannvesen skal være redde for at en graviditet blir et problem. Mia viser at det fint går an å være kvinne, dyktig brannkonstabel og bli mamma, sier Gjesdal Mo.

Ressurser

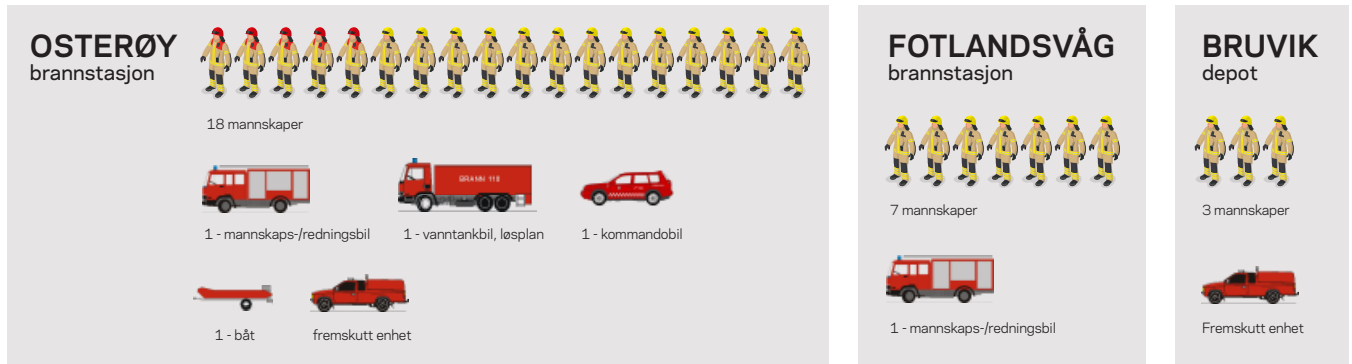
Bergen kommune

Ressursoversikten viser minimumsbemanning på 37 kasernerte mannskaper pr. vakt og nødvendig beredskapsmateriell.

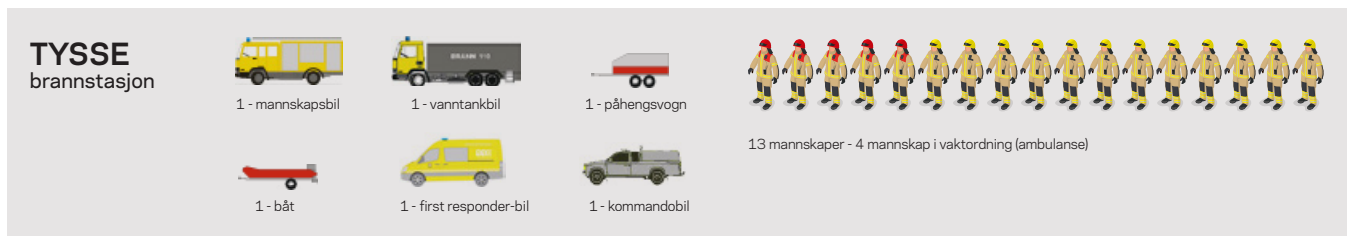
Osterøy kommune

Brannvesenet på Osterøy består av 26 deltidsmannskaper. Av disse er det fem utrykningsledere i vaktordning. I tillegg jobber én ansatt i Osterøy kommune med brannforebyggende oppgaver.

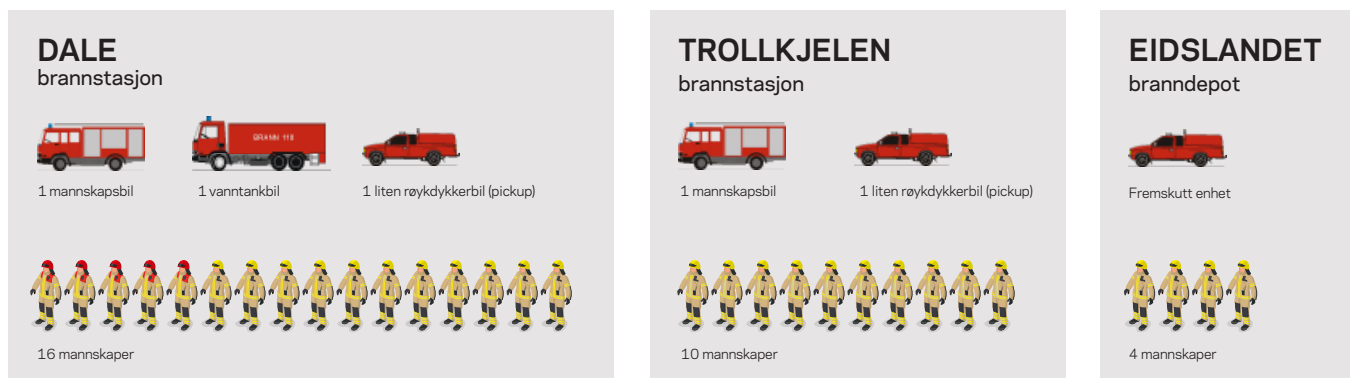
Samnanger kommune

Brannvesenet i Samnanger har 17 deltidsmannskaper. Av disse er det fem befal i vaktordning. Samnanger brannvesen har i samarbeid med legekantoret også ansvaret for bemanningen og vaktordningen for kommunens first responder-bil.

Vaksdal kommune

33 deltidsmannskaper, av disse er 5 befal i vaktordning.

Årsregnskap

DRIFTSREGNSKAP

(ALLE TALL I 1 000 KR)

	2020		2019		2018	
Netto lønn	232 066	71,2 %	230 089	78,8 %	215 328	79,7 %
Kjøp av varer og tjenester	63 172	19,4 %	46 557	15,9 %	44 247	16,4 %
Overføringer	15 232	4,7 %	1 860	0,6 %	252	0,1 %
Andre utgifter	15 434	4,7 %	13 428	4,6 %	10 395	3,8 %
Sum utgifter	325 904	100,0 %	291 934	100,0 %	270 222	100,0 %
Andre salgs- og leieinntekter	-54 316	46,1 %	-62 767	66,9 %	-51 405	67,1 %
Øvrige inntekter	-63 568	53,9 %	-31 086	33,1 %	-25 209	32,9 %
Sum inntekter	-117 884	100,0 %	-93 853	100,0 %	-76 614	100,0 %
Bykassens nettoutgift	208 020	63,8 %	198 081	67,9 %	193 608	71,6 %

INVESTERINGSREGNSKAP

(ALLE TALL I 1 000 KR)

	Netto investerings- utgift Bergen brannvesen
Øvingscontainer VBR	1 944
Biler feiing og tilsyn	704
Biler beredskap	1 121
Netto investeringsutgift	3 769

I 2020 mottok Bergen brannvesen blant annet følgende tilskudd:

DIREKTORATET FOR BEREDSKAP OG SAMFUNNSSIKKERHET (DSB)

150 000 til RedningsInnsats Til Sjøs (RITS)

KYSTVERKET

500 000 Redningsinnsats til sjøs,
kjemikalievern (RITSK)

NORSK OLJEVERNFORENING FOR OPERATØRSELSKAP (NOFO)

465 938 Interkommunalt Utvalg mot
Akutt forurensing (IUA)

Foto: Siv Kristin Hovland

Bergen brannvesen

Postboks 7700

5020 Bergen

Tlf: 53 03 00 00

bergen.brannvesen@bergen.kommune.no

www.bergen-brannvesen.no

 facebook.com/bergenbrannvesen

 twitter.com/brannsjefbergen

 twitter.com/110vest

 instagram.com/bergenbrannvesen

 YouTube: bergen brannvesen

110